

ΠΑΡΑΚΛΗΤΗ



ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΕΤΟΣ 19° ΤΕΥΧΟΣ 100° ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

Εἰς πολλά ἔτη Δέσποτα



Τό ἑκατοστό τεύχος τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ «Παράκληση», κατ' εὐτυχή συγκυρία συμπίπτει μὲ τὴ συμπλήρωση εικοσαετίας ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως εἰς τὸν μητροπολιτικὸ θρόνον τοῦ σεπτοῦ ποιμενάρχῃ μας, Πανιερωτάτου μητροπολίτου Λεμεσοῦ κ.κ. Ἀθανασίου. Μὲ τὴν εὐδοκία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καὶ τῆ βούληση τοῦ λαοῦ τῆς πόλης καὶ τῆς ἐπαρχίας μας, θεόκλητος καὶ δημόκλητος, ἀνέλαβε στίς 14 Φεβρουαρίου 1999 τὸ πηδάλιο τῆς διαποιίμανσης τοῦ λογικοῦ ποιμνίου τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖο ἀπὸ τότε θεοφιλῶς καὶ πατρικῶς καθοδηγεῖ εἰς «νομάς σωτηρίους».

Ἄδρομερῆ ἀναφορά στοῦ ἔργο πού ἔχει χάριτι Θεοῦ ἐπιτελεσθεῖ μὲ τὴν προσωπικὴ ἔμπνευση, καθοδήγηση καὶ ἐποπτεία τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας, στὴν Ἱερά Μητρόπολη Λεμεσοῦ κατὰ τὴν περίοδο αὐτή, θά καταγραφῆ εἰς τὸ τεύχος αὐτό τοῦ περιοδικοῦ μας, ὄχι πρὸς ἔπαινον οἰουδήποτε, ἀλλὰ πρὸς δοξολογία τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνασύνταξη τῶν δυνάμεων ὄλων τῶν συνεργατῶν γιὰ τὴ συνέχιση καὶ πε-

ραιτέρω βελτίωση τοῦ πολυσχιδοῦς αὐτοῦ, ἐκκλησιαστικοῦ, πνευματικοῦ, φιλανθρωπικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἔργου ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας μας.

Τὸ ἔργο αὐτό εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὑπόσχεσης τὴν ὁποία ἔδωσε στοῦ ποιμνίου τοῦ Πανιερωτάτου τὴν ἡμέρα τῆς ἐνθρονίσεώς του, ὅταν ἔλεγε: «Ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς, ὄχι ὡς ἄρχων κοσμικός, μετὰ φαντασίας καὶ δυνάμεως, ἀλλὰ ὡς δούλος ἀληθινός τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἵνα ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ. Ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς ὑποτασσόμενος εἰς τὸ Πανάγιον Αὐτοῦ θέλημα καὶ παραδίδω τὸν ἑαυτὸν μου εἰς τὴν διακονίαν σας. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν ὥρα γνωρίζω καὶ ἀποδέχομαι ὅτι «οὐκέτι ἑμαυτῷ ζῶ», ἀλλὰ ἐσεῖς θά εἰσθε ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο μου, ἡ χαρὰ καὶ ὁ στέφανός μου. Ἔρχομαι ἀδελφοί μου πρὸς ἐσᾶς, ὡς ἔσχατος διάκονος τῆς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ σωτηρίας σας.»

Μὲ τὰ κείμενα πού μερικοὶ συνεργάτες καταθέτουν στοῦ τεύχος αὐτό, ἀναφέρονται μὲ μεγάλη συντομία οἱ τομεῖς στοὺς ὁποίους ἡ μέριμνα τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας μας ἔχει ἐκτείνει τὴ διακονία της, μὲ πρῶτο καὶ μέγιστο στόχο τὴν ἐν Χριστῷ ἀναγέννηση τοῦ πληρώματος καὶ τὴ διάνοιξη τῆς ὁδοῦ, πού ὁδηγεῖ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐξύψωση καὶ βελτίωση τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς Μητροπόλεώς μας μὲ τὴν ἐπιμόρφωση καὶ τὸ προσωπικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐπισκόπου μας γιὰ τὸν καθένα ξεχωριστά, ὥστε νά μποροῦν μὲ τὴν κατάλληλη μόρφωση, τὸν ζήλο, τὴ λειτουργικὴ ζωὴ καὶ τὴν ἀγάπη τους νά καθίστανται οἱ πατέρες πού θά προστρέχουν σ' αὐτούς οἱ ἐνορίτες τους γιὰ νά καταθέσουν τίς ἔγνοιες, τίς ἀγωνίες καὶ τίς ἀνάγκες τους, ὅπως καὶ ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς ἦταν τὸ πρῶτιστο ἔργο τῆς Μητροπόλεως.

Ἔτσι μὲ τὴν ἀνελλιπῆ τέλεση τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, τὴν καθιέρωση τῶν ἱερῶν

ἀγρυπνιών τήν ἀναδιοργάνωση τών Κατηχητικῶν Συνάξεων, τήν καθιέρωση ἀπογευματινῶν ὁμιλιῶν ἀπό τούς ἐφημερίους, τή δημιουργία τών Ὁρθοδόξων Ἐνοριακῶν Συνδέσμων Γυναικῶν, τήν ἐπέκταση καί ἐνδυνάμωση τών Ἐνοριακῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων, τήν καθιέρωση τών ἐνοριακῶν δείπνων ἀγάπης καί τόσων ἄλλων πρωτοβουλιῶν, κατέστησαν, μέσα στήν πολυάριθμη πόλη μας, οἱ ἱεροί χώροι, πού ἐνθυμίζουν τόν Θεόν τῆς Χάριτος, τῆς Εἰρήνης καί τῆς Ἀγάπης καί μυσταγωγοῦν τόν ἄνθρωπο στούς ὀλόφωτους χώρους τών δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξη τών ἱερῶν μονῶν, ἀνδρῶν καί γυναικειῶν, πού εἶναι οἱ πνεύμονες τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, ἦταν ἡ ἰδιαίτερη φροντίδα τοῦ Μητροπολίτου μας κατά τήν εικοσαετία αὐτή.

Τό ἐνδιαφέρον τῆς Μητροπόλεως καί προσωπικά τοῦ Μητροπολίτη μας γιά τούς νέους μας, τήν ἐλπίδα τοῦ αὐριο, βιώνει καθημερινά ἡ νεολαία μας, μέ τά πολλά καί ποικίλα προγράμματα, πού λειτουργοῦν γι' αὐτήν ἀπό τό Κέντρο Νεότητος τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως.

Ἡ καθιέρωση δεκαπενθήμερης ὁμιλίας ἀπό τόν Μητροπολίτη εἰδικά γι' αὐτούς, ἡ κατ' ἔτος ἐπίσκεψη καί ἐπαφή μέ τούς μαθητές/τριες ὄλων τών ἐκπαιδευτηρίων τῆς Μητροπολιτικῆς μας περιφέρειας ἦταν μεταξύ ἄλλων τό γεγονός ὅτι ἔγινε γιά τούς φοιτητές καί τούς μαθητές ὁ στοργικός πατέρας, ὁ φίλος, ὁ ἄνθρωπος στόν ὁποῖο μποροῦν νά καταθέσουν τίς ἐλπίδες, τίς αγωνίες, τά προβλήματα, ἀλλά καί τίς ἀνάγκες τους.

Ὅμως, ἡ ἐκκλησία δέν ἐνεργεῖ μονοφυσικῶς, ἀλλά ὀρθοδόξως, δέν παραμελεῖ δηλαδή καί τίς καθημερινές ἀνάγκες τών ἀνθρώπων, γι' αὐτό καί οἱ ἄποροι, οἱ πτωχοί, οἱ ἔχοντες ὁποιαδήποτε ἀνάγκη καταφεύγουν στήν ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἔχει πάντα γι' αὐτούς ἀνοιχτή τή μητρική ἀγκαλιά της. Τό καθημερινό γεῦμα σέ πολλές ἑκατοντάδες συνανθρώπων μας καί φοιτητές τοῦ Πανεπιστημίου τῆς πόλης μας, ἡ ἴδρυση τοῦ Πολυδύναμου Κέντρου «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ

Ἐλεήμων» μέ τό πρόγραμμα οἰκογενειακῆς καθοδήγησης καί στήριξης τών παιδιῶν καί ἐφήβων, τό πρόγραμμα «Ἀμάθεια» γιά τά παιδιά μονογονεϊκῶν οἰκογενειῶν, τό κέντρο προσφορᾶς ἀγάπης «Ἡ Παραμυθία» γιά τήν προσφορά τροφίμων, ρούχων καί ἄλλων εἰδῶν σέ ἄπορες οἰκογένειες, ἔχουν ἀναδείξει τήν Ἱερά Μητρόπολη Λεμεσοῦ τό λιμάνι, στό ὁποῖο καταφεύγουν οἱ παλεύοντες μέσα στά κύμματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

Ἡ ἴδρυση τών Σχολῶν Βυζαντινῆς καί Παραδοσιακῆς Μουσικῆς καί οἱ διάφορες ἐκδηλώσεις πού ὀργανώνονται, διανθίζουν καί ἐμπλουτίζουν τήν πνευματική καί πολιτιστική ζωή τῆς πόλης μας.

Τό Κέντρο Περιβαλλοντικῆς Ἐρευνας καί Ἐκπαίδευσης μαρτυρεῖ τό ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν προστασία τοῦ περιβάλλοντος καί ἡ ἐκκλησιαστική βιβλιοθήκη μας καί τά δύο βιβλιοπωλεῖα πού λειτουργεῖ εἶναι καρπός τοῦ ἐνδιαφέροντός της γιά τήν ἐν Χριστῷ μόρφωση καί πνευματική καθοδήγηση τοῦ ποιμνίου της.

Εἰς τό ἔργο αὐτό τό ὁποῖο ἔχει ὡς ἀποδέκτες τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρεται ἀδρομερῶς τό τεῦχος αὐτό, γιατί ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι οὔτε θεωρία, οὔτε φιλοσοφία, οὔτε θεολογία, ἀλλά ἐμπειρία καί τρόπος ζωῆς καί ὅσα ταπεινά καί ἀθορύβως ἐπιτελεῖ εἶναι γιά νά μεταφέρει τήν ἐμπειρία αὐτή στίς καρδιές τών ἀνθρώπων «ἵνα μορφωθῆ Χριστός ἐν αὐτοῖς» καί νά πορευόμεθα ὅλοι μας «ἀφορῶντες εἰς τόν τῆς πίστεως ἀρχηγόν καί τελειωτήν Ἰησοῦν».

Ὅλοκαρδίως εὐχόμεθα καί προσευχόμεθα στόν Θεόν, ὅπως χαρίζει εἰς τόν ποιμέναρχη μας πλουσίας τās δωρεάς Του, διά νά ἐπιτελεῖ ἐπί πολλά ἀκόμη ἔτη τό ποιμαντικό καί πνευματικό του ἔργο καί μέ τόν πατρικό του λόγο νά διδάσκει καί νά καθοδηγεῖ τό λαό πού τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός, ὥστε νά περιπατεῖ «ἐπί τοῖς ἴχνεσι» τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

*Σταῦρος Ὀλύμπιος
Διευθυντής Γραφείου Ποιμαντικῆς Διακονίας
ἐκ μέρους τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς*

Ἡ θέση τοῦ Ἐπισκόπου στήν Ἐκκλησία

τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου
Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου

Οἱ ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας τονίζουν ὅτι ἓνα ἀπό τά βασικότερα αἰτήματά μας πρὸς τὸν Θεό πρέπει νά εἶναι ἡ προσευχή γιά τὸν Ἐπίσκοπο. Γιατί εἶναι ἀνάγκη νά προσευχόμαστε γιά τὸν Ἐπίσκοπό μας; Πρῶτ' ἀπ' ὅλα εἶναι σημαντικό νά προσευχόμαστε γι' αὐτόν, διότι ἡ ἀναφορά τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἐπισκόπου δηλώνει τὴν κανονικότητα τοῦ μυστηρίου πού ἐπιτελεῖται. Ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος τέλεσε τὴ Θεία Εὐχαριστία ἦταν ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, στὸν Μυστικὸ Δείπνο. Στὴ συνέχεια ὁ



ἴδιος μᾶς εἶπε, «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν». Αὐτό νά κάνετε, ὥστε νά μέθυμάστε ἐμένα. Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τότε ὡς βασικότερο σημεῖο ἀνάμνησης τοῦ Χριστοῦ καὶ μετοχής στό μυστήριο τῆς σωτηρίας μας ἔχει τὸ μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Γι' αὐτό οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, γενικότερα, τονίζουν ὅτι σ' αὐτό δέν ἐπιτρέπεται νά μετάσχει κανένας πού δέν εἶναι ὀρθόδοξος. Οὔτε σχισματικός

οὔτε αἰρετικός. Γιά νά μετάσχει κάποιος στό μυστήριο αὐτό, πρέπει νά εἶναι μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Οὔτε ἀποδεχόμεθα ἀκόμη Εὐχαριστίες, οἱ ὁποῖες τελοῦνται ἀπὸ αἰρετικούς ἢ σχισματικούς.

Διάδοχοι τοῦ Χριστοῦ ἦταν οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι. Οἱ Ἀπόστολοι στὴν ἀρχὴ τελοῦσαν τὴ Θεία Εὐχαριστία. Ἀφοῦ πρῶτα μιλοῦσαν στοὺς χριστιανούς, ἔπειτα κοινωνοῦσαν τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου. Ἀργότερα, ὅταν ἀυξήθηκαν οἱ χριστιανοί, χειροτονήθηκαν Ἐπίσκοποι στὴν Ἐκκλησία

καὶ πρεσβύτεροι. Τὰ πρῶτα χρόνια, βέβαια, τὴ Θεία Εὐχαριστία τελοῦσαν μόνο οἱ Ἐπίσκοποι. Σύν τῷ χρόνῳ, ὅμως, ἐπειδὴ αὐξήθηκε ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν καὶ ἦταν ἀδύνατο νά ἔχουμε τόσους Ἐπισκόπους, τότε ἔδωσαν οἱ Ἐπίσκοποι τὴν ἐντολὴ καὶ εὐλογία στοὺς πρεσβυτέρους νά τελοῦν τὴ Θεία Εὐχαριστία. Κανένας πρεσβύτερος δέν μπορεῖ νά τελήσει τὴ Θεία Εὐχαριστία οὔτε κανένα ἄλλο μυστήριο χωρὶς τὴν εὐλογία τοῦ

Ἐπισκόπου. Γι' αὐτό ὅλοι οἱ πρεσβύτεροι πρὶν τελέσουν ὁποιοδήποτε μυστήριο, πρέπει νά πάρουν τὴν εὐλογία τοῦ Ἐπισκόπου ἂν εἶναι παρών, διαφορετικά θά πάνε στὸν ἐπισκοπικό θρόνο, νά κάνουν μετάνοια, γιὰ νά πάρουν ἔτσι τὴν εὐλογία τοῦ Ἐπισκόπου καὶ νά μπορέσουν νά τελέσουν τὸ μυστήριο. Στὸν κόσμο ὅμως, ὅπως πάντοτε ἔτσι καὶ σήμερα ὑπάρχουν πολλοὶ ψευδοεπίσκοποι καὶ ψευδοπρεσβύτεροι, αἰρετικοὶ καὶ σχισματικοὶ ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πού παριστάνουν τοὺς ἱερεῖς. Ὑπάρχουν ἱερεῖς δηλαδή πού εἶναι σχισματικοί, οἱ ὁποῖοι γιὰ κάποιους λόγους τάξεως ἀποκόπηκαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ δέν μποροῦν νά τελοῦν τὰ μυστήρια. Ἐπίσης

ἔχουμε τοὺς αἰρετικούς, τοὺς ρωμαιοκαθολικούς, τοὺς προτεστάντες, οἱ ὁποῖοι ἔχουν δικούς τους Ἐπισκόπους. Ἡ Ἐκκλησία, λοιπόν, ἀπὸ τὸν πρῶτο αἰῶνα, ἀπὸ τὸν ἅγιο Ἰγνάτιο τὸν Θεοφόρο, ἔλεγε ὅτι ἡ Εὐχαριστία εἶναι κανονική, ὅταν γίνεται ἀπὸ

τοὺς κανονικούς Ἐπισκόπους, αὐτοὺς δηλαδή πού εἶναι διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων. Γι' αὐτό ἦταν ὑποχρεωτικό νά ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ Ἐπισκόπου.

Μία ἄλλη περίπτωση εἶναι οἱ οὐνίτες. Αὐτοὶ ἔχουν ἐκκλησίες σάν τίς δικές μας, ἱερεῖς πού εἶναι ντυμένοι ὅπως τὰ δικά μας ἄμφια καὶ ράσα, καὶ ἡ λειτουργία εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἴδια ὅπως ἡ δική μας. Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι ὅτι μνημονεύουν ὡς Ἐπίσκοπό τους τὸν πάπα τῆς Ρώμης. Ἔτσι οἱ ἄνθρωποι εἴτε ἐπειδὴ δέν καταλαβαίνουν, εἴτε ἐπειδὴ δέν ξέρουν καὶ

πολλὰ πράγματα περὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀκολουθοῦν αὐτὴ τὴν παγίδα τοῦ Βατικανοῦ, ἡ ὁποία τοὺς ἀποπλανᾷ καὶ θεωροῦν ὅτι εἶναι καὶ αὐτοὶ ὀρθόδοξοι. Ἐκεῖνο τὸ σημεῖο πού καθιστᾷ λοιπὸν ἔγκυρη τὴν Εὐχαριστία καὶ τὰ μυστήρια εἶναι νά γίνονται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κανονικοῦ Ἐπισκόπου.

Στὴν Κύπρο ἔχουμε παλαιοημερολογίτες, πού εἶναι σχισματικοί. Ἄν παρακολουθήσετε τίς λειτουργίες τους, εἶναι ἀκριβῶς οἱ ἴδιες μέ τίς δικές μας. Μάλιστα ἐξωτερικὰ ἐπιδιώκουν νά εἶναι πῶ παραδοσιακοί. Ὅταν ὅμως λειτουργοῦν, μνημονεύουν τὸν δικό τους Ἐπίσκοπο. Μάλιστα ὅταν τοὺς πρότεινα νά ἔρθουν μαζί μας καὶ νά λειτουργοῦν

μέ τὸ παλιὸ ἡμερολόγιο, ἀλλὰ νά μνημονεύουν τὸν κανονικὸ Ἐπίσκοπο, δέν δέχθηκαν.

Ἡ κανονικότητα τῶν μυστηρίων εἶναι στό ποιὸς Ἐπίσκοπος μνημονεύεται. Αὐτὸ δείχνει ὅλη τὴ συνοχή τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ εἶναι τὸ



πό σημαντικό στοιχείο, γιατί ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ἓνα σῶμα ἀφηρημένο καὶ ἀόριστο στό ὁποῖο φτάνει νά πιστεύεις καὶ εἶσαι ὀρθόδοξος χριστιανός. Μπορεῖς νά πιστεύεις σέ ὅσα λέει ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, νά μὴν ἔχεις καμιά διαφορὰ δογματική, ἀλλὰ νά μὴν εἶσαι ὀρθόδοξος. Ὅπως οἱ παλαιοημερολογίτες, οἱ ὁποῖοι παρόλο πού πιστεύουν ὅσα πιστεύουμε κι ἐμεῖς, ἐντούτοις εἶναι ἀποκομμένοι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Ἀποκόπηκαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ δέν ἔχουν κανονικὴ ἱεροσύνη καὶ κανονικά μυστήρια. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ

σημείο τῆς αἵρεσης. Δέν εἶναι μιά ἰδεολογία ἢ Ἐκκλησία. Εἶναι θέμα ἂν ἔχεις κοινωνία μέ τήν κανονική Ἐκκλησία. Δέν μπορεῖς νά κοινωνήσεις τῇ Θεῖα Εὐχαριστία χωρίς νά εἶσαι μέλος τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτή ἡ ἐνότητα μαρτυρεῖ τήν ἀποστολική μας διαδοχή, ἀλλά καί τήν ἐνότητά μας σάν ἓνα σῶμα Χριστοῦ. Οἱ παλαιοημερολογίτες τῆς Κύπρου λένε ὅτι εἶναι σωστοί, διότι καί στά Ἱεροσόλυμα καί στό Ἅγιον Ὄρος, στή Ρωσία καί ἀλλοῦ λειτουργοῦν μέ τό παλαιό ἡμερολόγιο. Ἔτσι ἀπατοῦν τόν κόσμο, ἀφοῦ μέ κανένα δέν μποροῦν νά λειτουργήσουν, οὔτε στά Ἱεροσόλυμα οὔτε ἀλλοῦ. Κανένας ὅμως Πατριάρχης ἢ Ἐπίσκοπος θά τοὺς δεχθεῖ σέ κοινωνία, ὅπως δέχονται ἐμᾶς.

Τό σημεῖο, λοιπόν, μέ τό ὁποῖο ἀναγνωρίζει κάποιος ἂν εἶναι ὀρθόδοξος ἢ ὄχι, δέν εἶναι μόνο τό τί πιστεύει, ἀλλά καί ἂν εἶναι μέλος τῆς Ἐκκλησίας μέ τό ἅγιο Βάπτισμα καί τήν κοινωνία τῶν ἁγίων Μυστηρίων.

Ἡ Ἀποστολική διαδοχή μέχρι σήμερα φυλάττεται μέ πολλή ἀκρίβεια. Αὐτό φαίνεται στήν κανονικότητα τῆς χειροτονίας. Μόνο ἓνας κανονικός Ἐπίσκοπος μπορεῖ νά χειροτονήσει πρεσβυτέρους ἢ διακόνους. Ὁ ἴδιος χειροτονεῖται ἀπό τουλάχιστον τρεῖς Ἐπισκόπους, γιά νά ἔχει κανονική ἀποστολική διαδοχή. Ὁ Ἐπίσκοπος κάθε Ἐκκλησίας, ἀνεξαρτήτως ποιός εἶναι, βρῖσκεται εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ. Γι' αὐτό καί ὁ τόπος πού παλαιότερα στεκόταν ὁ Ἐπίσκοπος δέν εἶναι ὁ τόπος πού στέκεται σήμερα ἔξω. Παλαιότερα, καί αὐτή εἶναι ἡ σωστή τάξις, στεκόταν πίσω ἀπό τήν ἀγία τράπεζα, στό λεγόμενο σύνθρονο, καί ἔβλεπε ὅλους τοὺς πιστούς. Γι' αὐτό λέγεται καί Ἐπίσκοπος, ἐπισκοπεῖ ὅλη τήν Ἐκκλησία. Μετά ὅταν ἔγιναν τά ψηλά τέμπλα, βγήκε πρὸς τά ἔξω ἢ θέση τοῦ Ἐπισκόπου.

Εἶναι σημαντική λοιπόν ἡ ἀναφορά τοῦ ὀνόματος τοῦ «Ἀρχιεπισκόπου» στά εἰρηνικά γιά τοὺς λόγους πού εἶπαμε, ἀλλά καί γιά ἓνα ἄλλο λόγο. Γιατί ὁ Ἐπίσκοπος ἐκάστης Ἐκκλησίας, ἀφοῦ εἶναι ὁ πνευματικός τῆς πατέρας καί αὐτή τόν ἔθεσε σ' αὐτή τῇ θέση, εἶναι αὐτός ὁ ὁποῖος πάει μπροστά μας, ὡς

καλός ποιμένας κι ἐμεῖς τόν ἀκολουθοῦμε. Οἱ Ἐπίσκοποι ἀποτελοῦν τήν τοπική Σύνοδο καί ἡ Σύνοδος τήν εὐρύτερη Σύνοδο τῆς Ὄρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ἐμεῖς ὡς τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἀκολουθοῦμε τίς ἐντολές τῶν Ἐπισκόπων καί τῶν Ἱερῶν Συνόδων. Συνεπῶς πρέπει νά προσευχόμαστε γιά τοὺς Ἐπισκόπους μας, γιά νά τοὺς φωτίζει ὁ Θεός νά ὀρθοτομοῦν τόν λόγο τῆς ἀληθείας. Ἄν δέν διδάσκουν τόν λόγο τῆς ἀληθείας καί διδάσκουν πράγματα αἰρετικά, τότε ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν ὑπολοίπων Ἐπισκόπων θά τόν ἐλέγξει ἢ ἀκόμα καί θά τοῦ ἀφαιρέσει τήν εὐλογία τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος. Ἀπό τήν ἐμπειρία μου λέω ὅτι αὐτοί πού βρῖσκονται στή θέση τοῦ Ἐπισκόπου ἔχουν πολύ μεγάλο σταυρό, πού δέν τόν ξέρουν οἱ ἄνθρωποι. Πολλοί ἄνθρωποι διαμαρτύρονται καί φωνάζουν γιά ὅσα μπορεῖ νά κάνουν οἱ Ἐπίσκοποι. Δέν εἶναι ὅμως εὐκολο νά γνωρίζουν τόν ἀγώνα τῶν Ἐπισκόπων. Ἀναγκάζεσαι πολλές φορές νά διοικεῖς τά πράγματα μέ ἓναν τρόπο, πού οἱ ἄνθρωποι δέν καταλαβαίνουν. Γι' αὐτό καί ὁ Ἀπόστολος προτρέπει τοὺς χριστιανούς νά ἀκούουν τοὺς Ἐπισκόπους καί τοὺς ἡγουμένους καί νά μὴν τοὺς φέρνουν προσκόμματα. Νά ὑπακούουν, βέβαια, στίς ἐντολές πού εἶναι κατὰ Θεόν δεδομένες. Τό ἔργο εἶναι πολύ δύσκολο. Ἀπό τήν ἐμπειρία μου σᾶς λέω ὅτι τίς μεγαλύτερες δυσκολίες ὡς Ἐπίσκοπος τίς βρήκα ἀπό ἀνθρώπους πού ἐκκλησιάζονται παρά ἀπό αὐτούς πού δέν ἐκκλησιάζονται. Πολλές φορές δυσκολεύτηκα, πικράθηκα, ἀπογοητεύτηκα, βρέθηκα σέ πάρα πολύ δύσκολη θέση ἀπό ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας, πού θέλουν νά κάνουν τό δικό τους. Δέν καταλαβαίνουν τί τοὺς λές, ἀπειλοῦν καί συμπεριφέρονται ἀνάρμοστα μέ τό Εὐαγγέλιο καί τό πνεῦμα του. Τουλάχιστον ὅσοι εἶναι ἔξω ἀπό τήν Ἐκκλησία καί δέν ἀποδέχονται τοὺς Ἐπισκόπους, ἔχουν μιά δικαιολογία. Ὑπάρχουν πολλοί πού μᾶς ἀτίμασαν καί μᾶς ἔφτυσαν. Σέ ἄλλες χώρες πολλοί Ἐπίσκοποι δέχονται διώξεις, φυλακίσεις, βασανιστήρια, μαρτύρια. Ἀκόμα καί στό παρελθόν ὅπως γιά παράδειγμα ὁ

Ἅγιος Λουκάς Κριμαίας καί τόσοι ἄλλοι. Τό νά ἀντιμετωπίζει κανεῖς τέτοιες δυσκολίες ἐκτός τοῦ χώρου τῆς Ἐκκλησίας ἔχει καί μία παρηγοριά, ἀλλά νά παρουσιάζονται τέτοια φαινόμενα ἀπό ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πύο δύσκολο.

Ὅταν ἤμουν στό Ἅγιον Ὅρος ὡς ἀπλός μοναχός, ὑποτακτικός, γνώρισα πῶς πολεμᾶ ὁ διάβολος ἕνα μοναχό. Ὅταν ἔγινα ἡγούμενος καί γέροντας ἄλλων μοναχῶν, εἶδα πῶς ὁ διάβολος πολεμᾶ ἕναν ἡγούμενο καί μία μοναστική ἀδελφότητα. Μετά ὅταν ἔγινα Ἐπίσκοπος, εἶδα πῶς πολεμᾶ ὁ διάβολος τήν Ἐκκλησία. Εἶναι ἀπίστευτο πρᾶγμα! Δέν εἶναι εὔκολο νά τό καταλάβει κανεῖς. Εἶναι τεράστιες οἱ δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζει ἡ Ἐκκλησία καθημερινά, μία συνεχῆς ἀντίσταση σέ ὅσα κάνουμε. Βέβαια ὑπάρχει καί μία ἀόρατη θεία παρουσία, πού στό τέλος νικά αὐτή. Τά ἔργα τοῦ Θεοῦ δέν γίνονται μέ εὐκολία ἀλλά μέ ἐξαντλητική ὑπομονή καί δυσκολία. Σκάνδαλα, πειρασμοί, θλίψεις, ἀπογοητεύσεις, προβλήματα, τλαιπωρίες, φανερές καί κρυφές, εἶναι ἡ καθημερινότητα τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό τόν λόγο ἡ Ἐκκλησία προσεύχεται γιά τοὺς Ἐπισκόπους τῆς. Ἐγώ προσωπικά δέν πιστεύω ὅτι ὑπάρχει Ἐπίσκοπος πού δέν νοιάζεται γιά τό καλό τῆς Ἐκκλησίας, ἀπλῶς ὑπάρχουν διαφορετικές τοποθετήσεις, ἀφοῦ εἴμαστε διαφορετικοί ἄνθρωποι καί ἡ Ἐκκλησία προστατεύει τόν χαρακτήρα μας, τήν προσωπικότητα, τίς ἀπόψεις καί τήν ἐλευθερία μας. Δέν μπορεῖ νά εἴμαστε ὅλοι τό ἴδιο. Ὅμως ὁ καθένας μέ αὐτό πού λέει καί κάνει ἔχει σκοπό τό καλό τῆς Ἐκκλησίας καί ἐπιδιώκει νά φέρει εἰς πέρας τόν σκοπό γιά τόν ὁποῖο τάχθηκε ἀπό τόν Θεό. Ὁ καθένας ἔχει τόν δικό του προσωπικό ἀγῶνα, πού ἐμεῖς δέν γνωρίζουμε. Γι' αὐτό πρέπει νά προσευχόμαστε καί νά μήν κατακρίνουμε κανένα Ἐπίσκοπο. Αὐτοί οἱ ἄνθρωποι, οἱ Ἐπίσκοποι, ἐκουσίως ἀφιέρωσαν τή ζωή τους στήν Ἐκκλησία. Δέν μᾶς ἀνάγκασε κανεῖς. Ἐκουσίως ἀφιερωθήκαμε σ'αὐτήν. Μόνο ὁ Θεός μᾶς φύλαξε στά τόσα πού περάσαμε, ἀκόμα καί κάθε φορᾶ

πού κινδύνευε ἡ ζωή μας ἡ ἴδια. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού μᾶς ἀγαποῦν πάρα πολύ, ἀλλά καί ἄνθρωποι πού μᾶς μισοῦν θανάσιμα, ὄχι γιατί ἔχουν κάτι προσωπικό μαζί μας, ἀλλά γιατί ἐκπροσωποῦμε τόν Χριστό, τό ράσο, τήν Ἐκκλησία. Γι' αὐτό πρέπει νά συμπαθοῦμε αὐτούς πού φέρουν αὐτό τόν σταυρό καί νά προσευχόμαστε γι' αὐτούς.

Τό νά ἀγαπᾶς τόν Χριστό σημαίνει ὅτι ὑπερβαίνεις αὐτά τά πρᾶγματα. Ὅπως ὅταν θά παντρευτεῖς, ἐγκαταλείπεις πατέρα καί μητέρα, γιά νά κάνεις τή δική σου οἰκογένεια, ὅπως ὅταν θά σπουδάσεις ἐγκαταλείπεις τοὺς γονεῖς σου, ἔτσι κι ὁ μοναχός ἀκολουθεῖ ἕνα δρόμο πού πρέπει νά ξέρει γιά τό κάμνει. Ὅταν πῆγα μοναχός, δέν σκέφτηκα ποτέ ὅτι θά γίνω κάποια μέρα Ἐπίσκοπος. Ἐξάλλου δέν εἶχα νά πάρω ἀπό αὐτή τή θέση παρά μόνο πίκρες, βάσανα καί ἀπογοητεύσεις. Τό ἀντίβαρο ὁμως, πού λένε καί οἱ πατέρες, ποιό εἶναι; Γιά ποιόν γίνεται ὄλο αὐτό; Γιά τόν Χριστό. Καί ὅταν εἶχαμε τίς προσωπικές ἡ ἐκκλησιαστικές δυσκολίες, στήν ἄλλη πλευρά τῆς ζυγαριᾶς βάζαμε τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, γιά νά ἰσοζυγίσει. Καί λές ἐγώ εἶμαι ἐδῶ γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ γι' Αὐτόν ἔγινα κληρικός καί Ἐπίσκοπος καί ὄχι γιά ἐπαίνους κοσμικούς. Τότε ἀμέσως νικά ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καί ἐξουδετερώνονται οἱ πειρασμοί καί οἱ θλίψεις. Βέβαια, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔτσι καί οἱ Ἐπίσκοποι κι ἐγώ προσωπικά κάνουμε λάθη καί ἁμαρτίες καί μᾶς πολεμᾶ ὁ διάβολος. Ποῖός γλιτώνει ἀπό ὅλα αὐτά; Θά ἦταν μεγάλη ἀπάτη νά σᾶς ἔλεγα ὅτι δέν ἔχω πειρασμούς καί δέν κάνω λάθη.

Γι' αὐτό εἶναι ἀναγκαῖο νά προσευχόμαστε γιά τοὺς Ἐπισκόπους μας. Ἐχουμε μεγάλη ἀνάγκη τίς προσευχές τῶν ἀνθρώπων, γιά νά μπορέσουμε νά ἀνταποκριθοῦμε σ'αὐτή τή διακονία, πού μᾶς ἔταξε ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλησία Του.

Ὁ ποιμὴν ὁ καλός

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ

Ὁ ἅγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως, ὁ θαυματουργός, γράφει γιὰ τοὺς ἐπισκόπους ὅτι «ὡς διδάσκαλοι καὶ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ ἔχουν καθήκον ἀπαράβατο νὰ ἐμφυτεύουν στὴν καρδιά καὶ στὴν ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων τὶς εὐαγγελικὲς ἀρετὲς καὶ νὰ στηρίζουν τὴν κοινωνία πάνω στὴν στερεὰ καὶ ἀκράδαντο βάση τῆς ἠθικῆς, χωρὶς τὴν ὁποία κανένα ἀγαθὸ στὴν κοινωνία, οὔτε πράξη ἐπαινετὴ, οὔτε ἔργο εὐγενές καὶ γενναῖο, οὔτε τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὰ τίμα δέν κατορθώνεται. Οἱ ἀναδεχόμενοι τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἀναλαμβάνουν ὑποχρέωση βαριά καὶ σοβαρὴ καὶ «φέρουσιν εὐθύνην τὴν μεγίστην».

Σημειώνει ἐπίσης ὁ ἅγιος Νεκτάριος ὅτι ἡ σπουδαιότητα τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Σωτήρος ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξίν προσόντων ἰκανῶν, φυσικῶν καὶ ἐπικτήτων, καὶ ἀρετῶν μεγάλων καὶ ὑψηλῶν, χωρὶς τὰ ὁποία εἶναι ἀδύνατον ὁ ἐπίσκοπος νὰ δειχθεῖ ἀξίος τῆς κλήσεώς του· διότι δέν πρόκειται γιὰ κάποιο μικρὸ καὶ κοινὸ πράγμα, ἀλλὰ γιὰ τὸ μέγιστο καὶ σπουδαιότατο· διότι εἶναι πολὺ δυσχερές τὸ στάδιο τῆς λειτουργίας του μέσα στὴν Ἐκκλησία· γι' αὐτὸ λέει ὁ θεῖος Χρυσόστομος· «Κακὸν ἔστι τὴν ἱερωσύνην ἐγγχειρίζειν ἀνθρώποις δυστυχοῦσιν, οἳ γε οὔτε τὰς ἑαυτῶν πρότερον καταμαθόντες ψυχὰς, οὔτε εἰς τὸν τοῦ πράγματος ὄγκον ἀποβλέψαντες, δέχονται μὲν προθύμως τὸ διδόμενον, ἠνίκα δ' ἂν εἰς τὸ πράττειν ἔλθωσιν, ὑπὸ τῆς ἀπειρίας σκοτούμενοι, μυρίων ἐμπιπλώσι κακῶν, οὓς ἐπι-

στεύθησαν λαούς».

Ἐπίσης βασικό καὶ θεμελιώδες καθήκον τοῦ Ἐπισκόπου, σύμφωνα μὲ τὸν ἅγιο Νεκτάριο, εἶναι νὰ διδάσκει τὸ ποιμνιὸ του παντοῦ καὶ πάντοτε: στὴν ἐκκλησία, κατ' ἰδίαν, διὰ τοῦ πρεσβυτερίου κατ' οἶκον, κατ' οἰκογένειαν καὶ κατ' ἄτομον. Στὴν διδασκαλία του νὰ εἶναι γλυκός, ἡμερος, εὐληπτος, σαφής καὶ πειστικός. Πηγές ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἀντλεῖ τὶς διδασκαλίες του νὰ εἶναι οἱ Ἅγιες

Γραφές, τὶς ὁποῖες ὀφείλει νὰ μελετᾷ πάντοτε. Ὡς ἱεροκῆρυξ ὁ Ἐπίσκοπος ὀφείλει πάντοτε νὰ ὁμιλεῖ πρὸς οἰκοδομὴ τοῦ ποιμνίου, καὶ ποτέ νὰ μὴν ἀνοίγει τὸ στόμα του πρὸς ἐπίδειξη.

Ἐπίσης, παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Πενταπόλεως, πρῶτιστο ἔργο καὶ καθήκον τοῦ Πνευματικοῦ Ποιμένος εἶναι νὰ ἐπιζητεῖ νὰ ἐπικρατήσῃ στὴν δική του ἐκκλησιαστικὴ ἐπαρχία ἢ ἐπὶ γῆς βασιλεία τοῦ Θεοῦ πού ἔφερε ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Τέλος οὐσιώδες ἔργο τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι νὰ ἐπιζητεῖ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Ἐπίσκοπος, γράφει ὁ ἅγιος Νεκτάριος, ὀφείλει πρὸς ἀκριβὴ ἐκπλήρωση τοῦ καθήκοντός του αὐτοῦ νὰ μορφώσῃ ἄριστο κλῆρο, ὥστε νὰ κατέχει ἐπιτήδεια ὄργανα ἰκανὰ γιὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του. Μὲ τὸν κλῆρο θὰ ἀναδείξει τὴν ἐκκλησία του εὐσκιόφυλλο δένδρο καὶ ζύμη ἰσχυρὰ νὰ ζυμῶσιν ὅλο τὸ φύραμα. Ὁ Ἐπίσκοπος πού ἀμελεῖ αὐτὸ τὸ καθήκον ἀμελεῖ αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ ἔργο τῆς ἐκκλησίας, τὴν ὁποία καταδικάζει σὲ ἀργία καὶ ἀντιστρατεύεται στὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ.



Στό σημείο αυτό αξίζει νά σημειώσουμε καί τήν ακόλουθη καιρία παρατήρηση του ἁγίου Παΐσιου: «Οἱ Ἅγιοι Πατέρες, παλαιά, ἔφευγαν στήν ἔρημο πρῶτα καί ἐρημώνονταν ἀπό τά πάθη τους ἀγωνιζόμενοι καί χωρίς σχέδια καί προγράμματα δικά τους ἀφήνονταν στά χέρια τοῦ Θεοῦ καί ἀπέφευγαν τά ἀξιώματα καί τήν ἐξουσία, ἀκόμη καί ὅταν ἔφθαναν σέ μέτρα Ἀγιότητος - ἐκτός, ὅταν ἡ Μητέρα Ἐκκλησία εἶχε ἀνάγκη, ἔκαναν ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, καί δοξαζόταν τό Ὄνομα τοῦ Θεοῦ μέ τήν ἁγία τους ζωή. Γίνονταν δηλαδή πνευματικοί αἱμοδότες, ἀφοῦ ἀποκτοῦσαν καλή κατάσταση πνευματικῆς ὑγείας στήν ἔρημο, μέ τήν καλή πνευματική τροφή καί τήν ἄγρυπνη Πατερική παρακολούθηση».

Αὐτή ἡ παρατήρηση τοῦ συγχρόνου μας Ἁγίου, πού τόν γνώρισε πολύ καλά ὁ ἅγιος Λεμεσοῦ, ταιριάζει καί γιά τόν ἴδιο τόν Μητροπολίτη Λεμεσοῦ. Ἀπό τήν νεότητά του δόθηκε ὅλος, ψυχή τέ καί σῶματι, στήν λατρεία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐγκατέλειψε τά πάντα καί προσήλθε στό Ἅγιον Ὅρος καί συγκεκριμένα στήν Νέα Σκήτη. Ἐκεῖ εἰσήλθε στήν συνοδεία τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ τοῦ Βατοπαιδίου, τοῦ μαθητοῦ τοῦ ὀνομαστοῦ καί μεγάλου ἀσκητοῦ π. Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ. Ἀργότερα, ὅταν ἡ συνοδεία μεγάλωσε καί πληθύνθηκε, μαζί μέ ὅλα τά μέλη της ἐγκαταστάθηκε στήν Μεγίστη Ἱερά Μονή Βατοπαιδίου, ἡ ὁποία ἀπό τότε καί μέχρι σήμερα ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά πλέον ἀκμαία καί πολυπληθῆ μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὅρους, ὑπό τήν ἡγουμενία τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου π. Ἐφραῖμ. Στήν Ἱερά Μονή διετέλεσε Προϊστάμενος καί ἐκπρόσωπός της στήν Ἱερά Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὅρους. Μάλιστα τό 1991-2 διετέλεσε πρωτεπιστάτης τοῦ Ἁγίου Ὅρους, κάτι πού φανερώνει τήν Θεολογική του κατάρτιση, τίς διοικητικές του ικανότητες καί τήν ἐκτίμηση καί ἀποδοχή πού ἀπελάμβανε ἀπό τήν μοναστική κοινότητα ὅλου τοῦ Ἁγίου Ὅρους.

Στό Ἅγιον Ὅρος γνώρισε καί συνδέθηκε μέ τόν προαναφερθέντα καί προσφάτως ἀνα-

κηρυχθέντα ἐπίσημως ἅγιο Γέροντα Παῖσιο. Ἐξῆσε θεία γεγονότα κοντά του, ἀρκετά ἀπό τά ὁποία τά ἀναφέρει στίς ὁμιλίες του, ἔνωσε ἔντονα τήν θεία χάρη καί τήν μεταμόρφωση τῆς Κτίσεως μέσα σ'αὐτήν, καθώς ἐπίσης τήν ἀόρατη, ἀλλά πολύ αἰσθητή παρουσία καί προστασία τῆς Παναγίας στό Ἁγιώνυμο Ὅρος - ἀναφέρομαι σέ ἐκείνη τήν θαυμαστή ἀγρυπνία πού ἔκανε μέ τόν μακαριστό ἅγιο Γέροντα Παῖσιο στό κελί του, στήν ὁποία ἡ Θεομήτωρ ἤλθε καί φώτισε τό σκοτεινό κελί θαυμασῶς γιά ἀρκετή ὥρα. Ἀφοῦ λοιπόν ἔξῆσε στήν ἀγγελική πολιτεία τοῦ Ἄθωνος καί καθάρισε τόν ἑαυτό του ἀπό τά πάθη καί τίς ἀμαρτίες, ἤλθε ἡ ὥρα νά τεθεῖ ὁ λύχνος ἐπί τήν λυχνίαν. Τό 1992 κλήθηκε ἀπό τόν μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο τόν Α΄ νά μεταβεῖ στήν Κύπρο, γιά νά βοηθήσει τούς πιστούς χριστιανούς μέ τά πολλά χαρίσματα πού εἶχε δοσμένα ἀπό τόν Θεό καί πού μέ φιλότιμο τά καλλιέργησε. Ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Πανιερώτατος ὁμολογεῖ σέ ὁμιλίες του, δέν ἤθελε μέ τίποτε νά ἀφήσει τό ἀσφαλέςτατο πνευματικό λιμάνι τοῦ Ἁγίου Ὅρους - τό περιβόλι τῆς Παναγίας, γι' αὐτό καί προσπάθησε νά βρεῖ τρόπους, γιά νά παραμείνει ἐκεῖ: Ἀπευθύνθηκε στους ἁγίους Γέροντες πού βρίσκονταν ἀκόμη ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ, ὅπως τόν ἅγιο Παῖσιο, τόν ἅγιο Πορφύριο, ἔχοντας πάρει τήν ἀπόφαση, ἂν ἔστω καί ἕνας ἀπό αὐτούς τόν ἐμπόδιζε νά πάει, νά ἔβρισκε ἀφορμή γιά νά ἀρνηθεῖ τήν μετάβασή του στήν Κύπρο. Ἀλλά τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ἦταν ξεκάθαρο: Ὁφείλε νά πορευθεῖ εἰς Κύπρον, γιά νά συμβάλει μαζί μέ τούς ἄλλους πατέρες καί ποιμένες στήν διαποίμανση τοῦ λογικοῦ ποιμνίου.

Βλέπουμε πῶς ἀθόρυβα καί σιγά σιγά ἡ χάρη τοῦ Κυρίου τόν προόριζε καί τόν καθοδηγοῦσε, ὥστε νά τόν ἀνεβάσει στήν ὑψηλότετη καί πολύ ὑπεύθυνη θέση τῆς ἀρχιερωσύνης, κάτι γιά τό ὁποῖο τόν εἶχε προετοιμάσει μέ μία συμβολική προφητική πράξη καί ὁ ἅγιος Παῖσιος, ὅταν κάποτε τοῦ φόρεσε ἕνα σακί κόβοντάς το ὁ ἴδιος μέ τό ψαλίδι, γιά νά μπορέσει νά τοῦ τό περάσει

ἀπό τό κεφάλι καί ἀπό τά χέρια. Ἄλλωστε ἡ κλήση του πρὸς τὴν ιερωσύνη φαινόταν ἀπὸ τὴν παιδική του ἡλικία. Μόλις τελείωσε τό γυμνάσιο στὴν Πάφο σέ ἡλικία 17-18 ἐτῶν χειροτονήθηκε διάκονος καί ἐν συνεχείᾳ σπούδασε στὴν θεολογική σχολή στὴν Θεσσαλονίκη μέ ὑποτροφία. Μετά ἀπὸ λίγα χρόνια, ὄντας ἤδη μεγαλόσχημος ἀγιορείτης μοναχὸς χειροτονήθηκε πρεσβύτερος καί χειροθετήθηκε πνευματικὸς, καί πολλοὺς βοήθησε μέ τό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως καί τῆς πνευματικῆς καθοδηγήσεως.

Ὅταν λοιπὸν παρὰ τὴν θέλησή του ἄφησε τό πολυαγαπημένο του Ὅρος καί κατέβηκε στὴν Κύπρο, εἶχε ἤδη πολυετὴ ἐμπειρία ὡς ιερέας, πνευματικὸς, καθὼς ἐπίσης καί στὰ διοικητικά. Περισσότερο ὅμως εἶχε ἄφθονη πείρα στὸν πνευματικὸ ἀγῶνα καί στὸν πόλεμο κατὰ τῶν παθῶν καί στίς ἐμπειρίες τῆς θείας χάριτος, ἀφοῦ τόσα χρόνια στὸ Ἅγιον Ὅρος ἔζησε κοντὰ σέ πλῆθος ἀγίων μοναχῶν καί ἀσκητῶν. Γι' αὐτό στὴν Κύπρο τοῦ ἐνεπιστεύθησαν τὴν ἱστορική Μονὴ Μαχαιρᾶ. Ἐξελέγη ἡγούμενός της τό 1993, στίς 4 Νοεμβρίου, ἡμέρα ἑορτασμοῦ τοῦ ὁσίου Ἰωαννικίου τοῦ Μεγάλου καί τοῦ ἀγίου Ἱερομάργου Νικάνδρου, καί μετὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἐνθρονίσθηκε ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο τὸν Α΄.

Τό ἔργο του ἀμέσως ἀπέδωσε ἀφθόνους καρπούς. Πραγματικά ἀνέδειξε καί ἐκλείσε τὴν Ἱερά Μονὴ Μαχαιρᾶ καί ἐπλήθυνε τοὺς μοναστὰς της. Παράλληλα, μέ τό ποικίλο πνευματικὸ του ἔργο ὁδήγησε ἀναρίθμητες ψυχές στὴν μετάνοια καί τὴν σωτηρία. Ἰδιαιτέρως τὰ κηρύγματα καί οἱ ὁμιλίαι του ἔγιναν τόσο ἀποδεκτὰ μέ ἐνθουσιασμό ἀπὸ τίς διψασμένες ψυχές τῶν πιστῶν, ὥστε νά διαδοθοῦν ὄχι μόνο στὴν Κύπρο, ἀλλὰ καί σέ ὀλόκληρη τὴν Ἑλλάδα καί σέ ὅλο τὸν κόσμο, ὅπου ὑπάρχουν εὐσεβεῖς καί ὀρθόδοξοι χριστιανοί.

Ὁ πρῶτος χαρακτήρας του, ἡ διάχυτη ἐν Χριστῷ ἀγάπη του, τό πηγαιό χαμόγελό του, ὁ χαριτωμένος, ἀλλὰ καί θεολογικὸς καί ὀρθοδοξότατος λόγος του, πρὸ πάντων ὅμως ἡ βαθιὰ πίστη καί εὐλάβειά του πρὸς

τά Θεῖα τὸν ἔκαναν σέ ὅλους ἀγαπητό καί τοὺς ἐνέπνευσε πλῆρη ἐμπιστοσύνη πρὸς τό πρόσωπό του. Γι' αὐτό καί πολύ σύντομα τό 1999, στὴν ἡλικία, μόλις, τῶν σαράντα ἐτῶν ψηφίστηκε μέ τὴν σύμφωνη γνώμη κλήρου καί λαοῦ Μητροπολίτης στὴν γενέτειρα πόλη του, τὴν Λεμεσό.

Ἀπὸ τότε καί μέχρι σήμερα ποιμαίνει τὸν λαό του, τό ποιμνιο πού τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Κύριος, πραγματικά μέ αὐτοθυσία, μέ πολύ ζήλο καί μέ ὀσιότητα καί δικαιοσύνη.

Ὅντας ὁ ἴδιος ἓνας ἀπὸ τοὺς πῶ σπουδαίους καί ξακουστοὺς ιεράρχες τῆς ὀρθόδοξου ἐκκλησίας σήμερα, ἔκανε καί τὴν Μητρόπολή του γνωστή σέ ὅλη τὴν οἰκουμένη. Ἐπειδὴ εἶναι ἀνήρ «ἐπίστροφος ἀνθρώπων» (Ὀδύσεια α, 177), πλῆθος ἐπισκόπων, κληρικῶν καί μοναχῶν, καθὼς καί θεολόγων, ἀλλὰ καί κάθε ἄλλης ειδιότητος, ἔρχονται καί ἐπισκέπτονται καί αὐτόν καί τὴν Μητρόπολή του καί βοηθοῦν στὴν στήριξη καί τὴν ἐν Χριστῷ διαπαιδαγώγηση τοῦ ποιμνίου του. Ἔτσι, δοξάζεται ὅλη ἡ Ἐκκλησία καί καταφαίνεται στὴν πράξη πῶς ὅλη ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα ζωντανό καί ἐνιαῖο σῶμα μέ κεφαλὴ τὸν Χριστό καί πῶς ὅλα τὰ μέλη ἀρμονικά βοηθοῦν καί ἐπικοινωνοῦν ἀξιάγαστα μεταξύ τους, ὥστε νά διασώζεται πάντοτε ἡ ὁμόνοια, ἡ ἀγάπη, ἡ ζωὴ καί ἡ ἐν Χριστῷ εἰρήνη.

Ἀλλὰ εἶναι ματαιοπονία νά προσπαθοῦμε νά ἐπαινοῦμε τίς ἀρετές καί τό μεγάλο ἔργο καί τὴν ζωὴ τοῦ Πανιερωτάτου. Ὅσα καί νά λέει κάποιος καί νά ἐπαινῆ εἶναι ὄντως πολὺ λίγα. Ὁ ἔπαινος καί ἡ καλὴ μαρτυρία γιὰ τό πρόσωπό του εἶναι κατατεθειμένα στίς καρδιές καί τὴν μνήμη καί ὅσων βρίσκονται ἐδῶ τώρα καί ὅλου τοῦ ποιμνίου του καί ὅλων τῶν πιστῶν στὴν οἰκουμένη, πού εἴτε μέ τὸν ἓνα τρόπο εἴτε μέ τὸν ἄλλο ἔχουν εὐεργετηθεῖ ἀπὸ τὸν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσοῦ ΑΘΑΝΑΣΙΟ.

Προσωπικά εὐχομαι ἐγκαρδίως, ὁ Θεὸς νά τοῦ χαρίζει πάρα πολλὰ ἀκόμη χρόνια, υἰγεία, δύναμη καί σοφία, ὥστε νά συνεχίζει νά ποιμαίνει, νά κηρύττει, νά εὐεργετῆ καί νά δοξάζει τό Πανάγιο Ὄνομά Του. Ἀμήν.

Ὁ Ἐπίσκοπος ὡς ποιμένας καί διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας

τοῦ Πρωτ. Μιχαήλ Βοσκού

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι, σύμφωνα μετὰ τὸν λόγο τοῦ Ἀπ. Παύλου (Α΄ Κορ. ιβ΄ 27) καὶ τῆ διδασκαλία τῶν θεοφόρων ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων, τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Κεφαλὴ τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ «μέλη ἐκ μέρους» ὅλοι ἐμεῖς πὺν λάβαμε τὸ ὀρθόδοξο χριστιανικὸ Βάπτισμα. Κατὰ τὴ διατύπωση ἐνὸς συγχρόνου ἐκκλησιαστικοῦ Πατρός, τοῦ Ἀγ. Ἰουστίνου (Πόποβιτς) τοῦ ἐν Σερβία, ἡ Ἐκκλησία εἶναι «ὁ



Θεάνθρωπος Χριστὸς παρατεινόμενος σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες καὶ σὲ ὅλη τὴν αἰωνιότητα», ἀλλὰ «καὶ ὁ ἄνθρωπος “ἐκτεινόμενος” μαζί μετὰ τὸν Θεάνθρωπο Χριστὸ σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες καὶ σὲ ὅλη τὴν αἰωνιότητα». Εἶναι ἕνας ζωντανὸς θεανθρώπινος ὀργανισμὸς· ὁ Θεὸς σὲ κοινωνία μετὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ ὁ ἄνθρωπος σὲ κοινωνία μετὰ τὸν Θεό.

Ὡς ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς (καὶ ὄχι μόνο θεῖος) ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὀργάνωση καὶ διοικητικὴ διάρθρωση, χωρὶς αὐτὸ νὰ τὴν καθιστᾷ ἕναν κοσμικὸ ὀργανισμό ἀνάμεσα στοὺς τόσους ἄλλους τοῦ παρόντος κόσμου. Καὶ τοῦτο, γιατί Κεφαλὴ τῆς εἶναι, ὅπως εἶπαμε, ὁ Κύριος ἡμῶν

Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ Ψυχὴ τῆς τὸ Πανάγιο Πνεῦμα, τὸ Ὅποιον «πάντα χορηγεῖ» καὶ «ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας» (ιδιόμελον Ἐσπερινοῦ Πεντηκοστῆς). Ἕνα βασικὸ κεφάλαιο τῆς ὅλης διοικητικῆς διάρθρωσης καὶ ὀργάνωσης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ ὁ θεσμὸς τοῦ ἐπισκόπου.

Τὸ ἐπισκοπικὸ ἀξίωμα ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ ἀποστολικοῦ ἀξιώματος· ἔχει, ἐπομένως, τὴν ἀρχὴν τοῦ στὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὁποῖος ἐξέλεξε τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους καὶ

τοὺς ἀνέθεσε συγκεκριμένες εὐθύνες καὶ συγκεκριμένα καθήκοντα. Οἱ ἐπίσκοποι εἶναι οἱ ἄμεσοι διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων. Στὴν ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα κάνουμε λόγο γιὰ τὴ λεγομένη ἀποστολικὴ διαδοχὴ, ἢ ὁποῖα νοεῖται ἀφ’ ἐνὸς μὲν ὡς μετάδοσις τῆς ἀποστολικῆς χάριτος καὶ αὐθεντίας ἀπὸ ἐπίσκοπο σὲ ἐπίσκοπο, ἀφ’ ἑτέρου δὲ ὡς διασφάλισις τῆς ἀποστολικῆς πίστεως καὶ διδασκαλίας διὰ τῶν ἐπισκόπων.

Ὁ κάθε ἐπίσκοπος εἶναι ἡ ὀρατὴ κεφαλὴ τῆς ἐπισκοπῆς του. Ὡς ὀρατὴ δὲ κεφαλὴ μιᾶς τοπικῆς Ἐκκλησίας εἶναι τύπος τοῦ Θεοῦ Πατρός ὡς τοῦ πάντων ἐπισκόπου, κατὰ τὴ διατύπωση τοῦ πρώτου μεγάλου πατρός καὶ

διδασκάλου τῆς Ἐκκλησίας μας ιερομάρτυρος ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου Ἐπισκόπου Ἀντιοχείας. Εἶναι «εἰς τόπον» καὶ «εἰς τύπον» Χριστοῦ. Ὅλοι ὀφείλουν, τονίζει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος, νὰ ἀκολουθοῦν καὶ νὰ ὑπακούουν στὸν ἐπίσκοπο, ὅπως ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἀκολουθεῖ καὶ ὑπακούει στὸν Θεὸ Πατέρα. «Πάντες τῷ ἐπισκόπῳ ἀκολουθεῖτε, ὡς Ἰησοῦς Χριστὸς τῷ Πατρὶ» (Σμυρν. η' 1). Χωρὶς τὴν εὐλογία καὶ τὴν ἄδεια τοῦ ἐπισκόπου τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ, γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐνότητα μὲ τὸν οἰκεῖο ἐπίσκοπο ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιὰ τὴ μετοχή μας στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐὰν κάποιος δὲν εὐρίσκεται σὲ κοινωνία μὲ τὸν οἰκεῖο ἐπίσκοπο, αὐτὸς δὲν εὐρίσκεται στὴν Ἐκκλησία, μᾶς ὑπενθυμίζει ἓνας ἄλλος μεγάλος ἐκκλησιαστικὸς πατέρας καὶ διδάσκαλος τῶν πρώτων αἰώνων, ὁ ἅγιος Κυπριανὸς Ἐπίσκοπος Καρθαγένης («si qui cum episcopo non sit in ecclesia non esse»). Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ὁ Ἐπίσκοπος ὑπάρχει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ Ἐπισκόπῳ («episcopum in ecclesia esse, et ecclesiam in episcopo»). Ἐξω ἀπὸ τὴν ἐνότητα μὲ τὸν οἰκεῖο ἐπίσκοπο ὑπάρχει τὸ σχίσμα καὶ ἄρα ἡ ἀπώλεια.

Τὸ ἐπισκοπικὸ ἀξίωμα, βεβαίως, δὲν εἶναι ἀξίωμα μὲ τὴν ἔννοια τῶν διαφόρων κοσμικῶν ἀξιωμάτων. Εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν μορφή διακονίας στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, σύμφωνα μὲ τὴν προτροπὴ τοῦ Κυρίου «εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος» (Μάρκ. θ' 34). Ὅπως ὁ πατέρας εἶναι ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃ ἀκόμα καὶ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ του γιὰ τὰ παιδιά του, ἔτσι καὶ ὁ ἐπίσκοπος ὡς πνευματικὸς πατέρας ὀφείλει νὰ εἶναι ἔτοιμος γιὰ κάθε θυσία, ἀκόμη καὶ τῆς ζωῆς του, γιὰ τὰ πνευματικά του τέκνα, τὰ μέλη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς ὁποίας προΐσταται καὶ τῶν ὁποίων τὴ σωτηρία ὀρίστηκε νὰ διακονήσῃ. Ὁ ἐπίσκοπος εἶναι ὁ πνευματικὸς πατέρας καὶ ποιμένας τοῦ ποιμνίου του, κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ Καλοῦ Ποιμένου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος «τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ἰω. ι' 11). Φέρει, ὡς ἐκ τού-

του, τὴν ὅλη εὐθύνη τῆς διαποιμάνσεως τοῦ ἐμπειστευμένου σ' αὐτὸν ποιμνίου. Στὴν πρώτη Ἐκκλησία, στὴν ὁποία ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν ἦταν ἀκόμη μικρός, ὁ ἐπίσκοπος ἦταν καὶ ὁ προεστῶς τῆς Εὐχαριστίας. Σὲ κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία ἐτελεῖτο μία Εὐχαριστία ὑπὸ τὸν ἓνα ἐπίσκοπο. Ὅταν, ὅμως, ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν αὐξήθηκε σημαντικά, τότε ἔγινε κατὰ κάποιον τρόπο μίᾱς μορφῆς ἀποκέντρωση καὶ ὀργανώθηκε σὲ κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία τὸ σύστημα τῶν ἐνοριῶν. Ἡ κάθε ἐνορία εἶναι ἔκτοτε μικρόκοσμος τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπαρχίας καὶ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας (Ἰω. Καρμίρης). Στὶς ἐνορίες, μὲ τὴν ἄδεια καὶ τὴν εὐλογία τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου, προεστῶτες τῆς Εὐχαριστίας, ἀλλὰ καὶ πνευματικοὶ πατέρες καὶ ποιμένες καθίστανται οἱ ἱερεῖς (οἱ πρεσβύτεροι), ποὺ εἶναι τοιοῦτοτρόπως οἱ στενωτέρωι συνεργάτες τοῦ ἐπισκόπου. Ὁ ἐπίσκοπος, ὡστόσο, παραμένει ὁ κατ' ἐξοχὴν προεστῶς τῆς Εὐχαριστίας καὶ ὁ κατ' ἐξοχὴν πνευματικὸς πατέρας καὶ ποιμένας ὅλων τῶν μελῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ ἐπίσκοπος εἶναι, ἐπίσης, ὁ κατ' ἐξοχὴν διδάσκαλος τῶν μελῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Ὄντας εἰς τόπον καὶ εἰς τύπον Χριστοῦ εἶναι φορέας ὄχι μόνο τοῦ ἀρχιερατικοῦ καὶ τοῦ βασιλικοῦ Τοῦ ἀξιώματος, ἀλλὰ καὶ τοῦ προφητικοῦ Τοῦ ἀξιώματος. Ὄφείλει, ὡς ἐκ τούτου, νὰ ὀρθοτομεῖ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Ὄφείλει νὰ εἶναι φορέας τῆς καθολικῆς Παραδόσεως καὶ θεματοφύλακας τῆς ἀληθινῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν εἶναι τυχαῖο τὸ γεγονὸς, ὅτι σὲ κάθε Λειτουργία προσευχόμεστε γιὰ τὸν οἰκεῖο ἐπίσκοπό μας, ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ μᾶς τὸν χαρίζει ὄχι μόνο «σῶνον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα», ἀλλὰ καὶ «ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας». Μὲ τὴν ἄδεια καὶ τὴν εὐλογία τοῦ ἐπισκόπου ὅλοι οἱ ἱερεῖς καθίστανται διδάσκαλοι τῶν πιστῶν, ὁ ἴδιος ὅμως παραμένει ὁ κατ' ἐξοχὴν διδάσκαλος, ὁ ἔχων τὴν κύρια εὐθύνη γιὰ τὴν κατήχηση καὶ τὴ διδασκαλία τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Πανάγαθος Θεὸς εὐδόκησε ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια νὰ ἔχουμε ὡς ὀρατὴ κεφαλὴ τῆς

τοπικής μας Ἐκκλησίας, τῆς κατὰ Λεμεσόν Ἐκκλησίας, ἕναν ἐπίσκοπο, ὁ ὁποῖος εἶναι ὄντως διάδοχος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἀλλὰ καὶ ὄλων τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν ποὺ ἀνέδειξε ἡ μητροπολιτικὴ μας ἐπαρχία· ἕναν ἐπίσκοπο, ὁ ὁποῖος εἶναι ὄντως εἰς τόπον καὶ εἰς τύπον Χριστοῦ. Εὐρισκόμενος ὡς ἄριστος οἰακοστρόφος στὸ πηδάλιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λεμεσοῦ γιὰ εἴκοσι ὀλόκληρα χρόνια, δὲν σταμάτησε «νύκτα καὶ ἡμέραν» ὡς ἀληθινὸς ποιμένας καὶ ὡς πνευματικὸς πατέρας νὰ νουθετεῖ «ἕναν ἕκαστον», νὰ στηρίζει, νὰ παρηγορεῖ, νὰ καθοδηγεῖ. Παρὰ τὸ ἐξαντλητικὸ του καθημερινὸ πρόγραμμα, ἀφιερώνει ὥρες ὀλόκληρες στὸ ἐξομολογητήριον,

δίνοντας τὴ δυνατότητα σὲ χιλιάδες ἀνθρώπους νὰ εὐρίσκουν ἀνάπαυση στὸ πετραχήλι του. Πόσοι ἄνθρωποι ὄλ' αὐτὰ τὰ χρόνια δὲν ἀναστήθηκαν ἀπὸ τὸν βούρκο τῆς ἀμαρτίας καὶ ἀπὸ τὴν ἀσφυκτικὴ θηλειὰ τῆς ἀπελπισί-

ας καὶ τῆς ἀπόγνωσης χάρι στὴ δική του ἀγάπη, τὸ πατρικὸ του ἐνδιαφέρον καὶ τὸν ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ λόγο του! Κι ἐμεῖς οἱ ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ χαιρόμαστε καὶ καυχώμεθα, γιὰ τὸν νοιώθουμε ὄχι σὰν «δεσπότη», ἀλλὰ σὰν πνευματικὸ μας πατέρα καὶ πνευματικὸ μας ὁδηγό, ὅπως καὶ ὅλος ὁ πιστὸς λαὸς τῆς πόλης καὶ ἐπαρχίας Λεμεσοῦ.

Ἡ ποιμαντικὴ του μέριμνα σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα εἶναι ὄντως συνεχῆς καὶ ἀδιάλειπτη. Τὸ ἴδιο, ὅμως, συνεχῆς καὶ ἀδιάλειπτη εἶναι καὶ ἡ κατηχητικὴ καὶ διδακτικὴ του μέριμνα,

τόσο γιὰ τὸν πιστὸ λαὸ ὅσο καὶ γιὰ μᾶς τοὺς ἱερεῖς. Πολὺ πρὶν ἐκλεγεῖ Μητροπολίτης Λεμεσοῦ οἱ ὁμίλιες του (ἰδιαίτερα ἐκείνες πρὸς τοὺς νέους) ἀποτελοῦσαν ὕδωρ ποὺ ξεδιψοῦσε τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ διψοῦν γιὰ λόγο Θεοῦ. Κι αὐτὲς οἱ ὁμίλιες συνεχίστηκαν καὶ πολλαπλασιάστηκαν μὲ τὴν ἐκλογή του ὡς Μητροπολίτου Λεμεσοῦ. Γιὰ εἴκοσι χρόνια τώρα ὁμιλεῖ χωρὶς νὰ φείδεται χρόνου καὶ μόχθου. Ὡς ἀκούραστος ἐργάτης τοῦ ἀμπελώνος τοῦ Κυρίου, μᾶς διδάσκει καὶ μᾶς κατηγεῖ συνεχῶς μὲ τὶς ὁμίλιες του, μὲ τὰ κηρύγματά του, μὲ τὶς ἐκπομπές του, μὲ τὸν πατρικὸ του λόγο, μὲ τὶς συμβουλές του. Ἰδιαίτερη εἶναι ἡ κατηχητικὴ του μέρι-

μνα γιὰ μᾶς τοὺς ἱερεῖς μὲ τὶς ἱερατικὲς συνάξεις, ποὺ συγκαλεῖ πολλὰ φορὲς κάθε χρόνο καὶ οἱ ὁποῖες εἶναι ἰδιαίτερα ὠφέλιμες γιὰ τὴν πνευματικὴ μας προκοπὴ καὶ γιὰ τὸ δικὸ μας ποιμαντικὸ καὶ διδακτικὸ ἔργον στὶς ἐνορίες καὶ τὶς κοινό-

τητές μας. Καὶ κάτι τελευταῖο! Τὸ σημαντικώτερο δὲν εἶναι ὅτι διδάσκει καὶ κατηγεῖ συνεχῶς. Τὸ σημαντικώτερο εἶναι, καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ διαπίστωση καὶ βίωμα ὄλων μας, κλήρου καὶ λαοῦ, ὅτι ὁ λόγος του συνιστᾷ προσωπικὴ ἀπάντηση στὰ προβλήματα τοῦ καθενὸς ἀπὸ ἐμᾶς, ὅτι ὁ λόγος του ἀναπαύει καὶ παρηγορεῖ. Κι αὐτὸ συμβαίνει, γιὰ τὸν εἶναι λόγος ρητορικὸς, δὲν εἶναι λόγος ἐγκεφαλικὸς, ἀλλὰ εἶναι ὄντως λόγος Θεοῦ.



Φιλανθρωπία και Κοινωνική Πρόνοια Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ

τοῦ Ἀρχιμ. Φιλοθέου Μαχαιριώτη

Στόν ἀρχαῖο ἑλληνορωμαϊκό κόσμο ὁ ἄνθρωπος θεωρεῖτο ὡς ἓνα κοινωνικό καί πολιτικό ὄν. Στόν ἑλληνοχριστιανικό κόσμο ὁ ἄνθρωπος θεωρεῖται ὡς εἰκόνα καί ὁμοίωση τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ἐνώ ἡ φιλανθρωπία στόν ἀρχαῖο κόσμο ἦταν περιορισμένη ὡς πρός τήν ἔννοια, τά κίνητρα καί τήν πράξη, στόν χριστιανικό κόσμο καλλιεργήθηκε σάν μία γνήσια ἀνιδιοτελής, ἀλτρουϊστική ἐνέργεια, πού στήν ἐφαρμογή της ἀγκαλιάζει τούς πάντες. Ἡ φιλανθρωπία σάν ἔννοια στήν ὀρθόδοξη ἐκκλησία εἶναι κάτι πολύ περισσότερο ἀπό τήν ἀπλή στοργή, τόν οἶκο, τή φιλία καί τή συμπάθεια. Εἶναι ἡ ἀγάπη πού ἐκδηλώνεται μέ λόγια καί ἔργα πρός τούς ἐνδεεῖς ἀδελφούς μας. Εἶναι ἡ

ἀγάπη πού εὐεργετῆι κάθε ἄνθρωπο, ἀπλῶς καί μόνο γιατί εἶναι ἄνθρωπος κατ'εἰκόνα Θεοῦ δημιουργημένος. Ἡ φιλανθρωπία εἶναι μίμηση Θεοῦ, κάνει τό καλό ὅπως καί ὁ Θεός σ' ὅλους τούς ἀνθρώπους.

Ἡ Ὄρθόδοξη Ἐκκλησία κινούμενη ἀπό τήν ἐντολή τῆς ἀγάπης προσφέρει πρός τό κοινωνικό σύνολο, καθῶς καί πρός μεμονωμένα ἄτομα. Ἡ προσφορά τῆς Ἐκκλησίας ἐπεκτείνεται τόσο στίς πνευματικές ὅσο καί στίς ὑλικές ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου. Προσεύχεται καί ἐργάζεται γιά μία ὀλοκληρωμένη μεταμόρφωση τοῦ κόσμου καί γιά τήν

ἐπικράτηση τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καί δικαιοσύνης. Αὐτή ἡ ἰδέα ἐκφράζεται ἔντονα στήν εὐχή τῆς Θεῆς Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου "...τά νήπια ἔκθρεψον, τό γῆρας περικράτησον, τοῖς πλέουσι σύμπλευσον, τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον, χηρῶν πρόστηθι, ὀρφανῶν ὑπεράσπισον, αἰχμαλώτους ρύσαι, νοσοῦντας ἴασαι...".

Ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία δέν περιορίζεται μόνο στό νά κηρύττει τό εὐαγγέλιο τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί νά περιθάλπει καί νά φροντίζει τίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων.

Αὐτήν ἀκριβῶς τή θεώρηση ἐφαρμόζει ἡ Ἱερά Μητρόπολη Λεμεσοῦ ἐδῶ καί εἴκοσι χρόνια ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἔλευσης καί παρουσίας τοῦ Πανιερωτάτου

Μητροπολίτου μας κ. Ἀθανασίου ὡς καλοῦ οἰακοστρόφου καί πηδαλιούχου τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας τῆς Λεμεσοῦ.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Λεμεσοῦ πέρα ἀπό τό πολύπλευρο πνευματικό ἔργο τό ὁποῖο προσφέρει, συμπαρίσταται καί στίς ὑλικές ἀνάγκες ἀναξιοπαθόντων ἀδελφῶν μας. Τό φιλανθρωπικό ἔργο της καλύπτει πολλούς τομεῖς καί προσφέρει οὐσιαστική βοήθεια καί στήριξη σέ ὅσους ἔχουν πραγματικά ἀνάγκη.

Μέσα στά πλαίσια αὐτά δημιουργήθηκε τό Πολυδύναμο Κέντρο Παροχῆς Κοινω-



νικών Ύπηρεσιών «Ο Άγιος Ιωάννης ο Έλεήμων». Μέ το πρόγραμμα "Άμάθεια" προσφέρει πνευματική και υλική στήριξη σε παιδιά μονογονεϊκών οικογενειών. Τά παιδιά έρχονται στο «Άρχονταρίκι» της Ίεράς Μητροπόλεως Λεμεσού, τούς προσφέρεται φαγητό και στή συνέχεια έξειδικευμένο προσωπικό τούς παρέχει άπασχόληση και βοήθεια στή μελέτη τών μαθημάτων τους.

Σέ κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο προσφέρει ύγιή ψυχαγωγία και οργανωμένα παιχνίδια για όλα τά μικρά παιδιά, έφήβους, φοιτητές και ένήλικες.

Παράλληλα λειτουργεί και τό Κέντρο Οικογενειακής Καθοδήγησης, πού παρέχει ήθική και ψυχολογική στήριξη σε όσους από τούς συνανθρώπους μας χρειάζονται βοήθεια. Έξειδικευμένοι κοινωνικοί λειτουργοί και ψυχολόγοι προσφέρουν τίς ύπηρεσίεσ τους και άνακουφίζουν τούς πονεμένους άνθρωπος.

Δημιούργησε τό Κέντρο Προσφοράς και Αγάπης ή «Παραμυθία», πού παρέχει έντελώς δωρεάν τρόφιμα αλλά και άλλα είδη ένδυσης και υπόδησης. Ένα πλήθος ανθρώπων καταφεύγουν στήν «Παραμυθία» για κάλυψη τών υλικών τους άναγκών. Καθημερινά προσφέρει πάνω από 1800 μερίδες φαγητού για άπορους συνανθρώπους μας, 1100 μερίδες φαγητού για ένήλικες, 600 μερίδες φαγητού για άπορους φοιτητές του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου ΤΕΠΑΚ και τών ιδιωτικών Πανεπιστημίων της Λεμεσού, όπως επίσης και σε 100 παιδιά μονογονεϊκών οικογενειών.

Κάθε χρόνο ένισχύει μέ δώδεκα ύποτροφί-

ες τό Συμβούλιο Εϋημερίας Φοιτητών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, πού δημιουργήθηκε για νά έπιλαμβάνεται τίς άνάγκες άπόρων φοιτητών.

Πέρα από τό φιλανθρωπικό της έργο ή Ίερά Μητρόπολή μας, παρέχει κατά τούς χειμερινούς μήνες δωρεάν φροντιστηριακά μαθήματα σε άπορους μαθητές.

Όργάνωσε ομάδες πού έπισκέπτονται καθημερινά άσθενείς του Δημόσιου και τών Ίδιωτικών Νοσοκομείων της πόλης και έπαρχίας Λεμεσού, όπως και τών ευαγών ιδρυμάτων. Οί άσθενείς συνάνθρωποί μας άκούουν λόγο παρηγοριάς και αγάπης και αισθάνο-



νται στίς δύσκολες στιγμές της ζωής τους ότι δέν είναι μόνοι τους, αλλά υπάρχουν άνθρωποι πού ένδιαφέρονται και συμπάσχουν μαζί τους, και προπάντων έχουν στήριγμα και βοήθειά τους τόν Θεό και τήν Έκκλησία. Έδρυσε τόν

Έκκλησιαστικό Ραδιοφωνικό της Σταθμό και καθημερινά όλο τό είκοσιτετράωρο μέσα από τά προγράμματά του, πού καλύπτουν ένα μεγάλο φάσμα θεμάτων, αλλά και μέ τίς ζωντανές συνδέσεις ιερών άκολουθιών, διαφόρων εκδηλώσεων, όμιλών και άλλων δραστηριοτήτων, προσφέρει πνευματική βοήθεια και στήριξη σε όλους τούς άκροατές του.

Προσπαθήσαμε μέσα από όλα αυτά νά άναφερθούμε στίς κυριότερες πτυχές του κοινωνικού, φιλανθρωπικού και άλλου έργου της Μητροπόλεως μας, ως προσφορά αγάπης και διακονίας προς τό ύψιστο δημιούργημα του Θεού, τόν άνθρωπο.

«Τὴν νεότητα παιδαγωγῆσον»

Ἡ ποιμαντικὴ τῆς νεότητος στὴν Ἱερά Μητρόπολη Λεμεσοῦ
στὴν εἰκοσαετῆ ἐπισκοπικὴ διακονία
τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Ἀθανασίου

τοῦ κ. Κώστα Γεωργιάδη

τ. Πρώτου Λειτουργοῦ Ἐκπαίδευσης στό Υ.Π.Π.

Ο κίνδυνος πού διατρέχει κανεὶς, ὅταν ἀποπειρᾶται νά περιγράψει τό πνευματικὸ ἔργο ἑνὸς ἐπισκόπου στὴν ἐποχὴ μας, δέν εἶναι νά παρασυρθεῖ σέ ὑπερβολικά ἐγκώμια, τὰ ὁποῖα οἱ τοῦ Χριστοῦ οὔτε ἐπιζητοῦν γιὰ τὸν ἑαυτό τους, οὔτε βέβαια οἱ ἴδιοι πλέκουν εὐκόλα γιὰ τοὺς ἄλλους, φοβούμενοι μήπως ὑπερβοῦν τὰ δυσδιάκριτα ὄρια μεταξύ ἀγαπητικῆς διάθεσης κατάρθεσης τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς συναισθηματικῆς ἐκτροπῆς πού παρασύρει σέ κολακεία. Ὁ κίνδυνος, ὅταν μάλιστα ὁ λόγος ἀφορᾶ τὴν πνευματικὴ διαποίμανση τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων, εἶναι ἄλλος: Ἐγκεῖται στή λανθάνουσα τάση σύγκρισης τοῦ παρόντος μέ τό παρελθόν.

Μία τέτοια σύγκριση, ὅμως, θά ἀδικοῦσε καταφανῶς τὴ σημερινή εἰκόνα τῆς ποιμαντικῆς διακονίας, διότι θά σύγκρινε ἐντελῶς ἀνόμοια πράγματα. Τό περιβάλλον, στό ὁποῖο ἀναπτύσσονται σήμερα τὰ παιδιά μας καὶ στό ὁποῖο οἱ νέοι μας ἐπιχειροῦν νά ξανοιχτοῦν στή ζωὴ εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ ἐκεῖνο προηγούμενων δεκαετιῶν. Εἶναι ὑλιστικὸ, ἀνατρεπτικὸ, μικροψυχα χρησιμοθηρικὸ, πλημμυρισμένο ὄχι μόνο ἀπὸ τοὺς ἀναμενόμενους πειρασμούς τῆς ἡλικίας, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τοὺς ἐγγύθεν καὶ μακρόθεν ἐκτοξευόμενους ψηφιακούς καὶ διαδικτυακούς πειρασμούς τῆς ἀχαλίνοτης σαρκολαγνείας καὶ τῆς κάθε εἶδους προπαγανδιζόμενης ἐκτροπῆς. Ἄν σ' αὐτὰ προστεθεῖ καὶ ἡ σχεδόν ἐπισήμως, πλέον, διακηρυσσόμενη ὡς ἰδανικὸ ἐλευθεριότητα καὶ ἡ ἀνερευθρίαστη προβολὴ τῆς ἀκολασίας ὡς δῆθεν δικαίωματος, τότε προστίθενται

καὶ ἄλλες ψηφίδες στό ζοφερό ψηφιδωτὸ τῆς περιρρέουσας ἀτμόσφαιρας, στὴν ὁποία καλεῖται νά ὠριμάσει σήμερα τό παιδί καὶ ὁ νέος. Ὅσον ἀφορᾶ, μάλιστα, τὴ νεολαία τῆς Λεμεσοῦ, περὶ τῆς ὁποίας καὶ ὁ λόγος, ὁ ζόφος αὐτὸς λαμβάνει ὑψηλότερο ἐκθέτη, ἐξαιτίας τοῦ ἀσύμμετρου κοσμοπολιτισμοῦ, πού χαρακτηρίζει τὴν πόλη, καὶ τῆς νοοτροπίας πού καλλιέργησε ὁ εὐδαιμονισμὸς ὡς ἀποτέλεσμα τῆς κατ' ἐπίφαση εὐμάρειας τῆς περιόδου πρὶν ἀπὸ τὴν κρίση.

Γιὰ ἕναν τυχόντα ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας, ἴσως αὐτὲς οἱ ἐξ ἀντικειμένου δυσκολίες γιὰ τὴν προσέγγιση τῶν νέων, θά μπορούσε νά λειτουργήσουν ὡς ἄλλοθι, ὥστε νά αὐτοπεριοριστεῖ σέ «ρεαλιστικὲς» προσδοκίες σέ σχέση μέ τὴν ποιμαντικὴ τῆς νεότητος. Ἴσως, ἀκόμη, νά ἐγκλωβίζοταν στὴν πνευματικὴ ἀνάταση πού ἐξασφαλίζει στὸν ἴδιο καὶ στό «μικρὸν ποίμνιον» τῆς ἐπαρχίας του ἢ λειτουργικὴ ζωὴ, ἢ ὁποῖα ἀσφαλῶς καὶ ἀποτελεῖ τὸν πυρήνα τῆς ἐκκλησιαστικῆς πράξης καὶ προϋπόθεση τοῦ ὅλου ἔργου τῆς. Ὅμως, ὁ Πανιερωτάτος Μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος, παρόλο πού, ὡς ἔμπειρος φορέας τοῦ ὀρθοδόξου ἠθους μέ βίωση τοῦ μοναστικοῦ ιδεώδους, θέτει ἀσφαλῶς στὴν ἀνώτερη βαθμίδα τῶν προτεραιοτήτων του τὴ μυστηριακὴ καὶ λειτουργικὴ ζωὴ, ἔδωσε ἔμφαση στὴν ποιμαντικὴ τῆς νεότητος καὶ πέτυχε μέ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ ἐμφανῆ ἀποτελέσματα. Κέρδισε, δηλαδή, τὸν ἐκ μέρους τοῦ συνόλου σχεδόν τῶν νέων σεβασμὸ πρὸς τὴν Ἐκκλησία καὶ συνειδητὴ βιωματικὴ σύνδεση σεβαστῆς μερίδας τους μέ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ καὶ

φορείς τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως.

Εὐθύς μετά τήν ἐνθρόνισή του τόν Φεβρουάριο τοῦ 1999, ἔστρεψε ποικιλοτρόπως τήν προσοχή του πρὸς τή νεολαία. Ἦδη διέθετε σημαντική ἐμπειρία γιά τρεῖς λόγους. Πρῶτον, ὡς ἱερομόναχος καί ἡγούμενος ὑπῆρξε πνευματικός μεγάλου ἀριθμοῦ νέων. Γνώριζε ἔτσι τά μύχια τῆς νεανικῆς ψυχῆς, τούς πειρασμούς καί τά προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας, τίς ἐκσυγχρονισμένες μεθοδεύσεις τοῦ σατανᾶ σέ βάρος τῆς νεότητος, τήν ὁποία χαρακτηρίζει τό «εὐεξαπάτητον» καί «εὐόλισθον» κατά τόν ἱερό Χρυσόστομο. Δεύτερον, διετέλεσε ἐπί ἔτη τακτικός ὁμιλητής σέ φοιτητικές συνάξεις στό παρεκκλήσιο τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου. Μεταξύ τοῦ ἀκροατηρίου αὐτοῦ ὑπῆρχαν φοιτητές διαφορετικῶν ἀντιλήψεων καί στάσεων πρὸς τήν Ἐκκλησία. Μέ ὅλους ἀνέπτυξε ἐλεύθερες συζητήσεις μέ τρόπο πού καί ἐκεῖνοι προσελάμβαναν μέ εὐκολία τήν αὐθεντική ἀλήθεια τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, καί ὁ ἴδιος ἀποκοῦσε μέ τήν πύ ρεαλιστική ἀμεσότητα εἰκόνα γιά τούς νέους τῆς ἐποχῆς μας. Τρίτον, ὡς ἡγούμενος Μαχαιρᾶ εἶχε πρωτοστατήσει στήν ἴδρυση τῆς «Ἁγίας Σκέπης», μίας κλειστής θεραπευτικῆς κοινότητας ἀπεξάρτησης ἀνθρώπων ἐθισμένων σέ ἐξαρτησιογόνες οὐσίες. Ἡ ἐπαφή του αὐτή μέ τίς πύ τραγικές περιπτώσεις νέων, κυρίως, θυμάτων τῆς μᾶστιγας τοῦ καιροῦ μας τοῦ προσέφερε μοναδική ἐμπειρία γιά τό πῶς ἡ στοργή τῆς Ἐκκλησίας ἐπικουρούμενη ἀπό τήν ἐπιστήμη μπορεῖ νά ἀπελευθερώσει τίς ψυχές καί τά σώματα δυστυχημένων νέων ἀκόμα καί ἀπό τά πύ φρικτά δεσμά τοῦ κακοῦ.

Στίς μέρες μας γίνεται πολύς λόγος γιά τήν ὑποχρέωση τῶν παραγόντων τῆς ἀγωγῆς, ἐπομένως καί τῆς Ἐκκλησίας, νά ἀναγνωρῖσουν τίς ἀνάγκες τῶν νέων καί νά τίς ικανοποιήσουν. Πολλοί παρανοοῦν τήν ἀλήθεια αὐτή καί μιλοῦν γιά «ἐκσυγχρονισμό» τῆς Ἐκκλησίας, ἐννοώντας ἕνα συσχηματισμό μέ τόν κόσμο καί ἐκκοσμίκευση τοῦ ἔργου της, γιά νά κερδίσει δῆθεν τούς νέους. Ἰκα-

νοποίηση, ὅμως, τῶν σύγχρονων ἀναγκῶν τῶν νέων δέν σημαίνει διολίσθηση τῆς Ἐκκλησίας σέ συμβιβασμούς μέ τόν κατήφορο τῆς κοινωνίας πρὸς τόν ἀμοραλισμό, τή χυδαιότητα, τήν ὑλοφροσύνη. Οἱ νέοι σήμερα δέν ἔχουν ἀνάγκη συμβιβασμοῦ μέ τό κατεστημένο τοῦ κακοῦ πού τούς ἐκμεταλλεύεται, ἀλλά ἔχουν ἀνάγκη ἀντιστάσεως πρὸς αὐτό, ἔχουν ἀνάγκη ἀληθινῆς ἐλευθερίας, τήν ὁποία μόνον ὁ Χριστός μέ τήν ἀνόθευτη παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μπορεῖ νά τούς προσφέρει. Αὐτή ἀκριβῶς ἡ ἐν Χριστῷ ἐλευθερία ὑπῆρξε ὁ κεντρικός πυλώνας τῆς ποιμαντικῆς διακονίας τοῦ Μητροπολίτου Λεμεσοῦ γιά τούς νέους.

Μέ τούς ἐκλεκτούς συνεργάτες του ἐπεδίωξε τήν ἐπικοινωνία μέ τίς παιδικές καί νεανικές ψυχές μέ κάθε εὐλογημένο τρόπο. Ἀξιοποίησε καί ἀνέπτυξε περαιτέρω ὑφιστάμενες ἤδη στήν περιφέρειά του ποιμαντικές μεθόδους, ἀλλά καί τόλμησε ἄλλες ἐντελῶς νέες, λαμβάνοντας ὑπόψη τή σύγχρονη πραγματικότητα. Τόλμησε καί δοκίμασε διακριτικά ρηξικέλευθες προσεγγίσεις. Ἐκεῖνες πού πέτυχαν καί γιά τίς ὁποῖες εἶχε τήν ἄνωθεν πληροφορία ὅτι εὐαρεστεῖται μέ αὐτές ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελώνος, τίς καθιέρωσε καί τίς ἀναβάθμισε. Ἐκεῖνες οἱ ὁποῖες στήν πράξη τοῦ δημιουργήσαν ἐρωτηματικά καί προβληματισμούς, εἴτε γιά τήν ἀποτελεσματικότητά τους εἴτε γιά τή συμβατότητά τους μέ τό γνήσιο ἐκκλησιαστικό ἦθος, τίς κατήργησε ἢ τίς τροποποίησε καί τίς ἀντικατέστησε μέ ἄλλες.

Τό ἔργο τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ σέ σχέση μέ τούς νέους εἶναι πολυσχιδές καί πολυδιάστατο. Στοχεύει στή μετάδοση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀλήθειας καί ἐμπειρίας σέ ὅλα τά παιδιά καί τούς νέους, κατά τό μέτρο τῆς διάθεσης καί τῆς δεκτικότητος ἐκάστου καί γίνεται μέ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιά ὅλους. Στά πλαίσια αὐτῆς τῆς ἀντίληψης, ὁ Πανιερώτατος ἐπεδίωξε τήν προσωπική ἐπαφή μέ τή νεότητα στόν δικό της χώρο, στά σχολεῖα, ὅπου βρῖσκονται ὅλα τά παιδιά. Αὐτά πού τό περιβάλλον τους τά



οδήγησε στην Έκκλησία και αυτά που δεν είχαν την ευκαιρία να βιώσουν εξ απαλών ονύχων τό εκκλησιαστικό γεγονός. Η επαφή, όμως, αυτή δεν είναι ούτε τυπική ούτε περιστασιακή. Έδράζεται σε μία ισχυρότατη, ειλικρινή και αμφίδρομη σχέση μεταξύ των σχολείων και των εκπαιδευτικών αρχών από τη μία και του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου και των συνεργατών του στην τοπική Έκκλησία από την άλλη. Αυτή η σχέση έδραιώθηκε κάτω από δύσκολες συνθήκες, γιατί, όσο και αν η ελληνική εκπαίδευση της Κύπρου αντιστέκεται σε κάποιο βαθμό στη νεοταξική τάση αποδόμησης της παράδοσης, υποχωρεί ενίοτε στις φωνασκίες περί ουδέτερου πολιτισμικά σχολείου και στά υπερβάλλοντος ζήλου «θέσφατα» μη εκπαιδευτικών αξιωματούχων.

Ο Λεμεσοῦ Ἀθανάσιος δέν διεκδίκησε ex officio πρόσβαση στά σχολεία. Ἄνοιξε πρῶτα ὁ ἴδιος τίς πόρτες τῆς Μητρόπολης, τῶν ἐνοριῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἰδρυμάτων στούς εκπαιδευτικούς καί στούς μαθητές ὅλων τῶν βαθμίδων. Ἐδειξε καί δείχνει τήν ἀγάπη καί τήν τιμή του στίς διευθύνσεις τῶν σχολείων, στά στελέχη τῶν

ἐκπαιδευτικῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων καί στούς λειτουργούς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Σεβάστηκε ὅλους αὐτούς τούς θεσμούς, ἀλλά δείχνει καί ἀπλόχερα τήν ἐκτίμησή του προσωπικά στούς φορεῖς πού τούς ἐνσαρκώνουν. Θεσμοθέτησε τακτικές ἐπαφές μέ τούς διευθυντές τῶν σχολείων σέ φιλικό καί ἄνετο κλίμα. Μεταξύ αὐτῶν ἀπογευματινό τσαί στό ἀρχονταρῖκι τῆς Μητρόπολης στήν ἀρχή τοῦ σχολικοῦ ἔτους γιά γνωριμία μέ τούς νέους στή θέση, ἀνταλλαγή ἀπόψεων γιά εκπαιδευτικά θέματα καί προγραμματισμό τῆς συνεργασίας σχολείου – Ἐκκλησίας. Μέ τήν ευκαιρία τῆς γιορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, προστατῶν τῆς ἐλληνικῆς παιδείας, ὀργανώνει γεῦμα, εἴτε στόν ἴδιο χῶρο, εἴτε στήν τράπεζα τοῦ μητροπολιτικοῦ οἴκου, εἴτε ἀκόμη καί στόν κατασκηνωτικό χῶρο τοῦ Σαῖττᾶ. Μέ ἀπόλυτη ἄνεση καί ειλικρίνεια συζητοῦνται θέματα ἀμοιβαίου ἐνδιαφέροντος καί λύνονται διάφορα προβλήματα πού ἀνακύπτουν. Εἶναι τέτοιο τό κλίμα πού ἀναπτύσσεται στίς συνάξεις αὐτές, ἀλλά καί τόσο μεγάλη ἡ ἄνεση στίς διαχρονικές σχέσεις, ὥστε πολλές φορές διευθυντές νά ὑποβάλλουν στόν Μητροπολίτη καί αἰτήματα ἄσχε-

τα μέ τις άρμοδιότητές του. Ό γράφων, ώς τώως άνωτέρος λειτουργός του Όπουργείου Παιδείας, είναι σε θέση νά καταθέσει υπεύθυνα ότι, άν υπήρξε κατάχρηση αυτής τής όμορφης σχέσης, αυτή ούδέποτε προήλθε από τήν πλευρά του Πανιερωτάτου, αλλά από τά σχολεία. Μέ τόν ίδιο τρόπο τιμά και τούς εκπροσώπους του μαθητικού κόσμου, τούς όποιους δεξιώνεται επίσης στις έγκαταστάσεις τής Μητροπόλεως. Ένώ άλλοι θέλουν τά έκλελεγμένα Μαθητικά Συμβούλια ύποχείρια τών όποιων επιδιώξεών τους, ό Μητροπολίτης Λεμεσού άντιμετωπίζει τά μέλη τους ώς συνεργάτες και οικοδομει μαζί τους σχέσεις άμοιβαιότητας.

Πέραν όλων αυτών, πολλές από τις έγκαταστάσεις τής Μητρόπολης και τών ένοριών τίθενται στή διάθεση τών σχολείων και τών στελεχών τής εκπαίδευσης για διάφορες δραστηριότητες. Στο συνεδριακό κέντρο και στο άρχονταρικό στον περίβολο του μητροπολιτικού ναού φιλοξενούνται μαθητικά συνέδρια, έορταστικές εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις και άλλες εκδηλώσεις τών σχολείων. Η παρουσία του Πανιερωτάτου ή του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Άμαθούντος σ' αυτές μεταφέρει τόν λόγο τής Έκκλησίας και μαρτυρεί τή μητρική στοργή της για τή νεότητα.

Για όλους αυτούς τούς λόγους και για πολλούς άλλους, οι επισκέψεις του Πανιερωτάτου στα σχολεία δέν θεωρούνται απλώς δεδομένες, αλλά και αναμένονται με ειλικρινές ενδιαφέρον από μαθητές και εκπαιδευτικούς. Τόσο στις όμιλίες του προς όλα τά παιδιά, όσο και στις συζητήσεις με τούς τελειοφοίτους, καταθέτει με ευχάριστο και παραστατικό τρόπο «ρήματα ζωής» (Όϊών.



Στ', 68). Στις συζητήσεις οι τελειόφοιτοι δέν διστάζουν νά του άπευθύνουν τις πιο άπρόβλεπτες και σε κάποιες περιπτώσεις προκλητικές έρωτήσεις, στις όποιες άπαντά πάντοτε με φωτισμένο τρόπο που έκπλήσσει καθηγητές και μαθητές. Τό διακριτικό και πνευματώδες χιούμορ του χρωματίζει τόν λόγο του προς τούς νέους με τρόπο ώστε, ενώ τόν σέβονται βαθύτατα, νά τόν αισθάνονται ώς ένα δικό τους άνθρωπο και νά επιδιώκουν τήν έπαφή μαζί του. Αυτή ή δυναμική σχέση του ποιμενάρχη με τή νεότητα, σε συνδυασμό με τό όλο έκκλησιαστικό έργο, που με τις ευλογίες του διεξάγεται στή Λεμεσό, ένθαρρύνει πλήθος νέων νά οδηγούνται κάτω από τό πετραχήλι, είτε του ίδιου είτε άλλων πνευματικών, στο μυστήριο τής

έξομολόγησης. Έπιπλέον διευκολύνει και τήν παρουσία τών πνευματικών στα σχολεία, οι όποιοι με τή διακριτικότητα που τούς έμπνέει ό ποιμενάρχης τους, δέχονται όσους μαθητές τό επιθυμούν στο σωτήριο μυστήριο τής έξομολόγησης.

Τά άποτελέσματα τών έξομολογήσεων αυτών δέν είναι μόνο πνευματικά, αλλά συμβάλλουν και στή βελτίωση του σχολικού κλίματος. Γι' αυτό κανένας, από όσους αγαπούν ειλικρινά τό σχολείο, δέν πρέπει νά διανοηθεί νά παρεμβάλει έμπόδια στο έργο αυτό με όποιαδήποτε προσχήματα.

Η ποιμαντική φροντίδα τής Μητροπόλεως για τούς νέους δέν περιορίζεται, βέβαια, στις δραστηριότητές της σε σχέση με τό σχολείο. Άν στο παρόν κείμενο δίνεται έμφαση σ' αυτήν, τούτο όφείλεται στή σχετική έμπειρία του γράφοντος. Δέν είναι, όμως δυνατό νά κλείσει ή άναφορά αυτή, χωρίς νά γίνει

λόγος, ἔστω καί μέ τή μορφή ἐπικεφαλίδων καί γιά τή διακονία τῶν νέων, τήν ὁποία ἡ Μητρόπολη Λεμεσοῦ ὀργανώνει μέ ἀποκλειστικά δική της εὐθύνη καί πρόγραμμα. Γιά τή συστηματική ὀργάνωσή της ἰδρύθηκε τό Γραφεῖο Νεότητος ὑπό τήν πνευματική ἐποπτεία τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου. Παρά τήν κρίση, πού ὁμολογουμένως διέρχεται ὁ θεσμός τῶν Κατηχητικῶν στόν εὐρύτερο ἑλληνικό χώρο, στή Λεμεσό ἀναδιοργανώθηκαν καί λειτουργοῦν σέ ὅλες σχεδόν τίς ἐνορίες καί σέ πολλές κοινότητες Κατηχητικές Συνάξεις ὄλων τῶν βαθμίδων. Γιά τά παιδιά πού συμμετέχουν σ' αὐτές λειτουργοῦν καθ' ὅλη τήν καλοκαιρινή περίοδο κατασκηνώσεις σέ ἀξιοζήλευτες ἐγκαταστάσεις στόν Σαϊτά. Στόν ἴδιο χώρο ὀργανώνονται τριήμερα γιά φοιτητές καί φοιτήτριες. Ἰδρύθηκε ἡ Κοινότητα Νέων ὑπό τήν πνευματική καθοδήγηση τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Φιλοθέου Μαχαιριώτη καί μέ συμμετοχή ὁμάδας νέων στό Διοικητικό της Συμβούλιο.

Ἡ Κοινότητα ἐκδίδει τό περιοδικό «Καθ' ὁδόν» καί παρουσιάζει ποικίλες δραστηριότητες, στίς ὁποῖες τά μέλη της συμμετέχουν μέ ἐνθουσιασμό. Γιά τούς νέους, φοιτητές καί ἐργαζόμενους, γίνεται ἀνά δεκαπενθήμερο ὁμιλία ἀπό τόν Πανιερώτατο στό κατάμεστο συνεδριακό κέντρο τῆς Μητροπόλεως. Ἐπειδή ἡ Μητρόπολη θέλει στήν Ἐκκλησία ὄχι μόνο μία χριστιανική ἐλίτ, ἀλλά ὅλα τά παιδιά καί τούς νέους, λειτουργεῖ τό Κέντρο Στήριξης Παιδιῶν καί Ἐφήβων, στό ὁποῖο εἰδικοί παρέχουν στήριξη σέ παιδιά καί ἐφήβους πού ἀντιμετωπίζουν προβλήματα συμπεριφορᾶς. Δέν εἶναι ἄσχετο μέ τήν πνευματική διακονία καί τό πρόγραμμα παροχῆς ποιоти-



κού συσσιτίου σέ ἄπορους μαθητές στά σχολεῖα καί γευμάτων γιά τούς φοιτητές κατά τήν περίοδο τῆς κρίσης, διότι ἀπέδειξε τό ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας γιά τά παιδιά καί τούς νέους, ὄχι μόνο στόν πνευματικό τομέα ἀλλά καί στίς ὑλικές τους ἀνάγκες. Λόγω αὐτῆς τῆς ἐμπειρίας ἀρκετοί ἔγιναν πύθθυμοι νά συμμετάσχουν καί σέ πνευματικές δραστηριότητες. Ἡ καφετέρια «Διέξοδος», ἡ βιβλιοθήκη καί τό ἀρχονταρῖκι εἶναι στή διάθεση τῶν φοιτητῶν τοῦ ΤΕ.ΠΑ.Κ. καί ὄχι μόνον. Ἡ Σχολή Ἐκκλησιαστικῆς καί Παραδοσιακῆς Μουσικῆς, καθὼς καί ἡ Σχολή Ἀγιογραφίας παρέχουν τή δυνατότητα στούς νέους νά μνηθοῦν στίς τέχνες πού ὑπηρετοῦν τή λατρευτική ζωή καί τήν παράδοση τοῦ γένους, ἀντισταθμίζοντας ἔτσι τή λαίλαπα τοῦ εἰσαγόμενου πολιτιστικοῦ

πολτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπειλεῖ νά πνίξει τήν ταυτότητά μας.

Ἡ εἰκοσαετῆς ποιμαντική ἐργασία τοῦ Πανιερωτάτου στή Λεμεσό εἶναι πλήρης ἔργων καί δραστηριοτήτων γιά τή νεότητα. Εὐτυχῶς

πολλοί νέοι καί παιδιά, παρά τό ἀρνητικό κλίμα τῆς ἐποχῆς μας, ἀνταποκρίνονται στό ἐνδιαφέρον τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καί οἰκοδομοῦνται πνευματικά πρὸς ὄφελος τῶν ἰδίων καί τῆς κοινωνίας. Δικό μας ἔργο εἶναι νά προσευχόμεσθε νά εὐλογεῖ ὁ Κύριος τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας, ὥστε νά καρποφορεῖ στίς ψυχές ὅσον τό δυνατό περισσότερων νέων, νά καθιστοῦμε τό ἔργο αὐτό γνωστό σ' αὐτούς, πρὸς τούς ὁποῖους ἀπευθύνεται, καί νά ἐνθαρρύνουμε τά παιδιά καί τούς νέους νά τό ἀγκαλιάσουν μέ ἀγάπη καί ἐνδιαφέρον.

20 ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΣ



ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ



Ἡ ποιμαντική μέριμνα τοῦ Μητροπολίτου μας γιά τόν μοναχισμό

τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ

Τὸ ἔτος 1991 ἐπισκέφθηκε τὸ Ἅγιον Ὄρος ὁ μακαριστὸς ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Α'. Ὅταν ἀκόμη ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Α' ἦταν μητροπολίτης Πάφου, ὁ π. Ἀθανάσιος εἶχε ὑπηρετήσει στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Πάφου ὑπὸ τὴν πνευματικὴ του καθοδήγηση, ἀρχικὰ ὡς λαϊκὸς καὶ ἀργότερα ὡς κληρικὸς. Τὸ 1991, κατὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου στὸ Ἅγιον Ὄρος, πρωτεπιστάτης τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἦταν ὁ π. Ἀθανάσιος, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸν ὑποδέχθηκε προσωπικά.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος ὁ ὁποῖος πάντοτε ἀγωνιοῦσε καὶ μεριμνοῦσε γιὰ τὴν πνευματικὴ πρόοδο τοῦ ποιμνίου του, καὶ μέσα στὰ πλαίσια τῶν προσπαθειῶν ποὺ κατέβαλλε γιὰ τὴν ἀναζωογόνηση τῆς πνευματικῆς ζωῆς στὸ νησί, ζήτησε ἀπὸ τὸν Γέροντα Ἰωσήφ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν Κύπρο ὁ π. Ἀθανάσιος, γιὰ νὰ συμβάλῃ καὶ αὐτὸς στὴν ὅλη προσπάθεια. Μὴ θέλοντας νὰ φανῇ ἀπειθὴς στὴν πρόσκληση τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ὁ Γέροντας Ἰωσήφ δέχθηκε τὴν εἰσήγηση καὶ ἔτσι ὁ π. Ἀθανάσιος ἐπέστρεψε

καθ' ὑπακοὴν στὴν Κύπρο, μετὰ ἀπὸ δώδεκα χρόνια ἐγκαταβίωσης στὸ Ἅγιον Ὄρος.

Ἀναβίωση τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς στὴ Μονὴ Μαχαιρᾶ

Ὁ π. Ἀθανάσιος μετὰ τὴν ἐπιστροφή του στὴν Κύπρο, τὸ 1992, ἐγκαταστάθηκε ἀρχικὰ στὴ Μονὴ τῶν Ἱερέων στὴν Πάφο μὲ συνοδεία τριῶν ἀδελφῶν, τοῦ ἤδη μακαριστοῦ ἡγουμένου Μαχαιρᾶ Ἀρσενίου, τοῦ νῦν θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀμαθούντος κ. Νικολάου καὶ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἰσαάκ, πρωτοσυγγέλλου τῶρα τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ. Παρέμειναν ἐκεῖ γιὰ περίπου ἕνα χρόνο καὶ τὸν Νοέμβριο τοῦ 1993 κλήθηκαν νὰ ἐγκατασταθοῦν στὴ Μονὴ Μαχαιρᾶ, ὅπου ὁ π. Ἀθανάσιος ἐνθρονίστηκε ἡγούμενος ἀπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου στίς 14 τοῦ ἰδίου μηνός.

Τὸ γεγονός αὐτὸ εἶχε μεγάλες ἱστορικὲς διαστάσεις, καθ' ὅτι ἡ περίφημη Μονὴ Μαχαιρᾶ ἐπανδρώθηκε ξανά μὲ νέους μοναχοὺς καὶ ἐπαναλειτούργησε ὡς Κοινόβιο, ἐφαρμόζοντας καὶ πάλι μὲ ἀκριβεία τὶς βα-



σικές μοναστικές διατάξεις του κτίτορός της όσιου Νείλου, σε συνδυασμό με κύριες διατάξεις από το μοναστικό Τυπικό των μονών του Άγιου Όρους.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής του π. Αθανασίου στη Μονή Μαχαιρά, η αδελφότητα έφθασε να αριθμή 35 περίπου πατέρες. Γνωρίζοντας από τη δική του εμπειρία ότι μέσα στην πνευματική παρακαταθήκη που έλαβε από τον Γέροντά του και γενικότερα από όλους τους μεγάλους Άγιορείτες πατέρες βρίσκεται η ασφαλής οδός για την πραγμάτωση της μοναχικής κλήσεως, ο π. Αθανάσιος αγωνίστηκε να μεταδώσει στους πατέρες την πνευματική αυτήν κληρονομιά. Στον αγώνα αυτόν αφιέρωσε όλες του τις δυνάμεις, μέχρι που η θεία Πρόνοια τον κάλεσε σε ένα νέο -ακόμα πιο δύσκολο- πνευματικό στάδιο. Τον Φεβρουάριο του 1999 έξελέγη μητροπολίτης Λεμεσού και έτσι αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη Μονή Μαχαιρά, όχι όμως και την πνευματική καθοδήγηση της αδελφότητας.

Ανακαίνιση της Μονής στον Μέσα Ποταμό

Ένας από τους πρώτους και κυριότερους στόχους που έθεσε αναλαμβάνοντας τη Μητρόπολη Λεμεσού ο Γέροντας Αθανάσιος, ήταν η προσπάθεια για αναβίωση του μοναχισμού στη μητροπολιτική του περιφέρεια. Ως την πλέον ιδανική, για να κάνει το ξε-

κίνημα αυτής της θεάρεστης προσπάθειας, θεώρησε τη Μονή του Τιμίου Προδρόμου στον Μέσα Ποταμό. Η Μονή Μέσα Ποταμού ανάγει την ίδρυσή της στον 12^ο αιώνα και η πορεία της σημαδεύτηκε από σημαντικά ιστορικά γεγονότα. Ένα από αυτά ήταν και η παρουσία ενός μεγάλου Κυπρίου αγίου, του όσιου Θεοφάνους επίσκοπου Σολέας, ο οποίος διετέλεσε αρχιεπίσκοπος Κύπρου κατά τον 16ον αιώνα και τελείωσε τη ζωή του ως μοναχός στη Μονή Μέσα Ποταμού. Η λειτουργία, ωστόσο, της Μονής είχε διακοπή κατά τα τελευταία εκατό περίπου

χρόνια.

Θεόσταλτος άρωγός στην προσπάθεια αυτήν υπήρξε ο αείμνηστος Κωνσταντίνος Λεβέντης, ο οποίος προθυμοποιήθηκε να αναλάβει ο ίδιος την οικονομική κάλυψη του έργου. Με την έγκριση λοιπόν της Ίερας Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου, άρχισαν οι εργασίες ανοικοδόμησης τον



Μάιο του 2002 και ολοκληρώθηκαν το καλοκαίρι του 2003. Τον Ιούλιο του 2003, ο μητροπολίτης Αθανάσιος, ως πνευματικός πατέρας της Μονής Μαχαιρά, ζήτησε από τον τότε ήγούμενο της Μονής αρχιμανδρίτη Άρσένιο, να παραχωρήσει πενταμελή αδελφότητα για την επάνδρωση της Μονής Μέσα Ποταμού. Έτσι, στις 9 Αυγούστου του έτους 2003, μετά από ένα σχεδόν αιώνα, εγκαταστάθηκε ξανά στον Μέσα Ποταμό αδελφότητα πέντε μοναχών.

Η νέα αδελφότητα της Μονής, άμέσως μετά

την ἐγκατάστασή της στὸν Μέσα Ποταμό, προέβη σὲ ἐκλογές γιὰ ἀνάδειξη τοῦ ἡγουμένου της. Πρῶτος ἡγούμενος τῆς Μονῆς,

μετὰ τὴν πολυχρόνια διακοπὴ τῆς λειτουργίας της, ἐξελέγη ὁ ἱερομόναχος Νικόλαος, νῦν θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος. Στὶς 29 Αὐγούστου, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἐορτάζεται ἡ Ἀποτομὴ τῆς Τιμίας Κάρας τοῦ Προδρόμου, τελέ-

σθηκε πανηγυρικὰ στὸ καθολικὸ τῆς Μονῆς ἡ πρώτη ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία ἀπὸ τὸν μητροπολίτη Λεμεσοῦ κ.κ. Ἀθανάσιο. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Λειτουργίας ἐγίνε καὶ ἡ προχειρίση τοῦ ἱερομονάχου Νικολάου σὲ ἀρχιμανδρίτη καὶ δύο μῆνες ἀργότερα, στὶς 26 Ὀκτωβρίου, ἐγίνε ἡ τελετὴ ἐνθρονίσεως τοῦ πρώτου ἡγουμένου τῆς Μονῆς. Μετὰ τὴν ἐκλογή καὶ εἰς Ἐπίσκοπο χειροτονία τοῦ ἡγουμένου Νικολάου, ἐκλέγεται καὶ ἐνθρονίζεται ὁ νέος ἡγούμενος, ἱερομόναχος Παΐσιος.

Οἱ ἀνδρῶες Μονῆς Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ καὶ Συμβούλου Χριστοῦ

Ἐξὶ χρόνια ἀργότερα, μὲ τις προσπάθειες τοῦ μητροπολίτου Λεμεσοῦ, ἄλλες δύο

ἀρχαῖες ἀνδρῶες μονῆς λειτουργοῦσαν καὶ πάλι στὴ Μητρόπολη Λεμεσοῦ, μετὰ ἀπὸ μακροχρόνια διακοπὴ τῆς λειτουργίας τους.

Συγκεκριμένα, τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2008, ἐνθρονίστηκε ὡς ἡγούμενος τῆς Μονῆς Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, στὴν κώμη Μοναγρίου, ὁ ἀρχιμανδρίτης Γεννάδιος. Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, ἡ Μονὴ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἰδρύθηκε τὸν 7^{ον}

αἰῶνα. Εἶναι, ἐπίσης, γνωστὸ ὅτι λειτουργοῦσε κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας καὶ ἀνακαινίστηκε στὰ μέσα τοῦ 18^{ου} αἰῶνος μὲ τὴ φροντίδα καὶ δαπάνη τοῦ μητροπολίτου Κιτίου Μακαρίου Α'. Στὰ 1950 ἡ λειτουργία τῆς Μονῆς διακόπηκε ὀριστικά, μέχρι τὴν πρόσφατη ἀναβίωσή της.

Στὸν 7^{ον} αἰῶνα ἀνάγει τὴν ἰδρυσή της καὶ ἡ Μονὴ Συμβούλου Χριστοῦ, χωρὶς νὰ εἶναι γνωστὸ πότε ἀκριβῶς διακόπηκε ἡ λειτουργία της, ἡ ὁποία χάνεται στὰ βάθη τῶν αἰώνων. Ἱστορικὲς ἀναφορὲς γιὰ τὴ Μονὴ περιλαμβάνονται καὶ στὸν βίο

τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, πὺ συνέγραψε ὁ ἐπίσκοπος Πάφου Θεόδωρος.

Ἡ ὑπαρξὴ τῆς Μονῆς Συμβούλου Χριστοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία



Ἱερά Μονὴ Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ



Ἱερά Μονὴ Συμβούλου Χριστοῦ

της, είχαν λησμονηθή στο πέρασμα του χρόνου. Τελικά, το 1991, ένα εύλαβες ζεύγος από τη Λεμεσό, ο Λεωνίδας και η Έλενη Σκούρου, έλαβαν θεία απόκάλυψη από τον άγιο μεγαλομάρτυρα Γεώργιο τόν Τροπαιοφόρο για την ύπαρξη ενός μικρού έρειπωμένου ναού στο σημείο της παλαιάς Μονής. Το εκκλησάκι βρισκόταν στην περιοχή των αγγλικών στρατιωτικών βάσεων στην Έπισκοπή Λεμεσού. Το εύλαβες ζεύγος ανέλαβε στη συνέχεια ένα μακροχρόνιο αγώνα, γεμάτο κόπους και θαυμαστά σημεία για την ανακαίνιση του ναού. Το πλήρωμα του χρόνου για τη Μονή Συμβούλου έφθασε το 2009. Οί σχεδόν ανυπέροβλητες δυσκολίες για την έκδοση άδειας οικοδομής μέσα στην καρδιά των αγγλικών βάσεων ξεπεράστηκαν, έξασφάλιστηκε μία πρώτη δανειοδότηση και στις 18 Αυγούστου 2009, μετά το πέρας της ανέγερσης της Μονής, εγκαταστάθηκε εκεί μία



Ίερά Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ, Μονάγρι

μοναστική αδελφότητα. Οί πατέρες προέρχονταν και πάλι από τη Μονή Μαχαιρά και ήγούμενος της Μονής εξέλεγε ο αρχιμανδρίτης Νείλος, του οποίου ή ένθρονιση έλα-

βε χώρα στις 25 Απριλίου του 2010.

Όσον αφορά τόν γυναικείο μοναχισμό ο Πανιερώτατος συνεχίζει νά είναι πνευματικός στή Μονή του άγιου Ήρακλειδίου, μέ τήν άδεια και εύλογία του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ταμασού και Όρεινής κ. Ήσαία. Ανέλαβε ως πνευματικός της Μονής μετά από παράκληση της μακαριστής γερόντισσας Χαριθέας, όταν ακόμη ήταν ήγούμενος της ιεράς Μονής

Μαχαιρά. Έπίσης είναι πνευματικός στην ιερά Μονή Παναγίας Τρικουκιωτίσσης μέ τήν άδεια και εύλογία του μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου κ.κ.Χρυσοστόμου Β΄.

Ό Πανιερώτατος βεβαίως μεριμνά και στηρίζει και τίς γυναικείες Μονές της έπαρχίας Λεμεσού, οί οποίες τά τελευταία χρόνια ανακαινίσθηκαν.

Ίδιαίτερα ή Μονή της Παναγίας Άμμορούς, ή οποία επί Αρχιερατείας του Πανιερωτάτου έχει κτισθή βασικά εκ βάθρων και επανδρωθή μέ μοναχές από τήν ιερά Μονή άγιου

Ήρακλειδίου, μέ ήγουμένη τή γερόντισσα Μαριάμ εις διαδοχή της μακαριστής γερόντισσας Μαριάς.



Ίερά Μονή Παναγίας Άμμορούς

Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης Παῦλος ὁ Ἐπίσκοπος τῆς ἀγάπης καί τῆς θυσίας

τοῦ Πρωτ. Θεοδώρου Στυλιανοῦ

Ἦταν γιά μένα, ὅπως καί γιά πολλούς ἄλλους, ἀναπάντεχη ἡ εἶδηση τοῦ θανάτου του. Τόν τελευταῖο καιρό μιλοῦσε συχνά γι' αὐτό τόν ἀπρόσμενο ἐπισκέπτη. Τόν ἄκουγες καί καταλάβαινες ὅτι, δέν φιλοσοφοῦσε ἀπλά τόν θάνατο, ἀλλά βίωνε τήν ὥρα τοῦ θανάτου, εἶχε αὐτό πού οἱ Πατέρες διεκήρυξαν καί θεολόγησαν· τή «μνήμη θανάτου».

Καί ὁ λόγος γιά τόν μακαριστό Μητροπολίτη Σισανίου καί Σιατίστης κυρό Παῦλο. Πάνε τώρα 23 σχεδόν χρόνια, ἀπό τότε πού ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ τόν ἔφερε κοντά μας, γιά νά τόν γνωρίσουμε καί νά ἀντλήσουμε ἕναν τεράστιο πνευματικό πλοῦτο.

Ὁ μακαριστός π. Παῦλος γεννήθηκε στή Χαλκίδα. Σπούδασε τήν ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, τήν πραγματική ὅμως θεολογία τήν βίωσε κοντά σέ πνευματικούς ἀνθρώπους καί ἁγιασμένες ψυχές, πού μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ βρέθηκαν στόν δρόμο τῆς πολυκύμαντης ζωῆς του. Ἐκάρη μοναχός στήν Ἱερά μονή τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ἀρμά στήν Εὐβοία ἀπό τόν μακαριστό π. Γεώργιο Καψάνη, τόν ὁποῖο ἔμελλε νά διαδεχτεῖ στήν Ἱγουμενία τῆς Μονῆς. Ἐλαβε τόν πρῶτο βαθμό τῆς Ἱεροσύνης ἀπό τόν μακαριστό Μητροπολίτη Χαλκίδος Νικόλαο Σελέντη

καί μαθήτευσε ἐπί 20 χρόνια περίπου κοντά στόν νεοκαταταχθέντα Ἅγιο Ἰάκωβο τόν Τσαλίκη.

Ἡ μεγάλη του δράση στίς ἐνορίες πού ὑπηρετήσε, καί ιδιαίτερα ἡ συναναστροφή του μέ τούς νέους, ἐκτιμήθηκαν ἀπό τήν Ἐκκλησία, ὥστε, ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, νά τοῦ ἀναθέσει τή Γραμματεία τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος καθῶς καί ἄλλων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, πού ἀσχολοῦνταν μέ

θέματα γάμου καί οἰκογένειας.

Ὅμως, ἡ χειροτονία του σέ Ἐπίσκοπο καί ἡ ἀνάθεση σ' αὐτόν τῆς διαποίμανσης τῆς ἀκριτικῆς Μητροπόλεως Σισανίου καί Σιατίστης τόν ἔφερε ἀκόμη πῶ κοντά στόν ἀπλό κόσμο. Ἐνέσκηψε στά προβλήματα

του καί, σάν γνήσιος πνευματικός Πατέρας, ἔκαμε τή χαρά τους καί δική του χαρά, τόν πόνο καί τή δοκιμασία τους καί δικό του πρόβλημα. Κατάφερε, ὅπως πολλοί τό ὁμολογοῦν, νά κάνει τή μικρή καί ἄσημη πόλη τῆς Σιατίστας τό κέντρο ἀναφοράς σέ ὅλο, σχεδόν, τόν Ὁρθόδοξο κόσμο.

Οἱ περιοδεῖες του καί ὁ ἱεραποστολικός του ζήλος νά ἐνσπείρει τόν λόγο τοῦ Θεοῦ στίς διψασμένες καί κουρασμένες ψυχές τῶν ἀνθρώπων, τόν ὀδηγοῦσαν συνεχῶς σέ διάφορες πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά καί σέ



χώρες του έξωτερικού, και ἔγνοια του ἦταν νά εὐαγγελίζεται συνεχῶς τόν ἀγιογραφικό καί πατερικό λόγο. Δέν θά ἦταν ὑπερβολή, ἔχοντας ὑπόψη καί τίς ἀνησυχίες του, ἄν λέγαμε, ὅτι στό πρόσωπό του ἡ Ἐκκλησία γνώρισε ἕνα νέο Ἱεραπόστολο καί συνάμα Ἴθναπόστολο.

Ὅσοι τόν γνωρίσαμε, νοιώθουμε πολύ εὐλογημένοι. Προσωπικά εἶχα τήν εὐκαιρία, πολλές φορές, νά τόν συνοδεύσω κατά τίς διάφορες περιόδους του ἐδῶ στήν Κύπρο. Ἦταν ὁ ἄνθρωπος, πού ὅταν τόν προσκαλοῦσες, δέν ἔλεγε ποτέ ὄχι! Εἶχε πάντα τήν καλή διάθεση νά θυσιάσει τόν χρόνο του, τήν ξεκούρασή του, γιά νά ὑπηρετήσει τόν ἄνθρωπο.

Ξεχωριστά μέσα στήν καρδιά μας θά μείνουν οἱ ἐμπνευσμένοι, πύρινοι λόγοι του. Πάντα προετοιμασμένος, ὡς καλός δεξιότηχης τοῦ λόγου, ἤθελε μ' αὐτόν νά νουθετήσει, νά παρηγο-

ρήσει καί νά ἐνισχύσει τόν κάθε ἀκροατή του. Ἴδιαίτερο ἦταν τό ἐνδιαφέρον του, ὅμως, γιά τούς νέους. Καί ὁ ἴδιος ἤθελε νά αισθάνεται ὅτι ἦταν κοντά σ' αὐτούς. Ἀναρίθμητες ὥρες περνοῦσε μέ τούς νέους. Ἡ ἀγάπη του γιά τήν εὐαίσθητη αὐτή ἡλικία ξεπερνοῦσε τά ὅρια.

Ἐκεῖ ὅμως πού θαύμαζε κάποιος τό μεγαλεῖο της πατρικῆς του ἀγάπης, ἦταν στό μυστήριο τῆς μετανοίας καί ἐξομολογήσεως. Οἱ πατρικές του συμβουλές ἦταν ἕνα βάλσαμο στήν κάθε κουρασμένη ψυχή, πού ἔσπευδε κοντά του, γιά νά ἀναπαυθεῖ κάτω ἀπό τό πετραχήλι του.

Ἡ Θεία Λειτουργία ἦταν τό κέντρο τῆς

ἀναφορᾶς του στόν Θεό. Ὅταν ἀκόμη ἦταν ἱερέας καί τόν φιλοξενούσαμε στήν ἐνορία μας, καί ἀργότερα ὡς Ἐπίσκοπος, ἤθελε νά λειτουργεῖ συνεχῶς μέ μία ἀπλότητα καί συνάμα μία ἀρχοντιά, ἀκόμη καί στήν πύ ἀπλή γιορτή. Ἀναπόσπαστο μέρος τῆς λατρείας θεωροῦσε τό κήρυγμα. Καί ὁ λόγος του πάντοτε θεολογικός καί μεστός νοημάτων.

Θά μᾶς μείνουν ἀξέχαστες οἱ ὁμιλίες του σέ συνέδρια, στούς Κατανυκτικούς Ἐσπερινούς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστής, στίς συνάξεις τῶν νέων, στούς κύκλους μελέτης τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ὁ καθένας πού τόν ἀκουγε, λές καί κρεμόταν ἀπό τά χεῖλη του.

Ἡ ἀγάπη του ἦταν ἔντονη γιά τά ἐθνικά μας

θέματα. Τόν ἀπασχολοῦσε πολύ τό ζήτημα τῆς ἐλληνικότητας τῆς Μακεδονίας. Στό τελευταῖο γραπτό του κείμενο βγάζει ἀπό μέσα του μία μεγάλη ἀγωνία ἐνός Ἱεράρχη, πού ταυτίστηκε πλήρως μέ τίς ἔγνοιες

καί τόν πόνο τοῦ ποιμνίου του. Ἀγωνιζόταν μαζί μέ τόν λαό του καί δέν δίσταζε ποτέ νά συγκρουστεῖ ἀκόμη καί μέ τήν ἐξουσία, γιά νά πρυτανεύσει τό δίκαιο.

Μία μεγάλη μορφή ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης Παῦλος. Ἐνας Ἱεράρχης, πού πέρασε ἀπό κοντά μας καί μᾶς ἄφησε πολλές παρακαταθήκες. Ἐμεῖς ἔχουμε χρέος νά τίς φυλάξουμε. Συνεχῶς θά εἶναι στήν καρδιά μας ὡς ἕνας στοργικός πατέρας, ἕνας ἐμπνευσμένος καθοδηγητής, ἕνας ἀκάματος ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ μνήμη αὐτοῦ ἔσται αἰωνία!



Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λεμεσοῦ

τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Σωφρονίου Μιχαηλίδη

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ (1918-1937)

Τά Ὀκτωβριανά:

Ἡ απότομη καί ἀπροσδόκητη αὐτή μεταβολή τῆς στάσης τοῦ Νικοδήμου Μυλωνά, ἡ ὁποία αἰφνιδίωσε τούς πάντες καί πυροδότησε τήν ἔκρηξη τοῦ λαϊκοῦ ἠφαιστείου, ἀποτελεῖ ἱστορικό αἰνίγμα τό ὁποῖο παραμένει ἀκόμη ἄλυτο. Ἀπό διάφορους μελετητές ἐξεφράσθησαν, κατά καιροῦς, κάποιες ὑποθέσεις γιά τούς λόγους πού τόν ὤθησαν στήν ἐνέργειά του αὐτή. Ἐνας πιθανός λόγος ἦταν ἡ πίεση πού δεχόταν ἀπό ἰσχυρούς πολιτικούς παράγοντες τῆς ἐπαρχίας του. Ἄλλος πιθανός λόγος ἦταν, ἡ κάποια ἀντιζηλία μεταξύ τοῦ Κιτίου Νικοδήμου καί τοῦ Κυρηναίας Μακαρίου, οἱ ὁποῖοι προετοιμάζοντο γιά τή διαδοχή τοῦ γέροντος Ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου Γ'. Ἡ ἰδρυθεῖσα ὑπό κυρηνεϊακῶν κυρίως κύκλων Ἐθνική Ριζοσπαστική Ἐνωσις Κύπρου (ΕΡΕΚ), σκοπός τῆς ὁποίας ἦταν «ἡ μετά φανατισμοῦ ἐπιδίωξις τῆς μετά τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτειακοῦ συνόλου ἐνώσεως τῆς Κύπρου» καί ἡ ὁποία ἐπρόσκειτο στόν Κυρηναίας Μακάριο, ὑποστήριζε τήν ἀμεση παραίτηση τῶν βουλευτῶν, πολιτική πού κέρδιζε ραγδαία ἔδαφος ἀνάμεσα στόν Κυπριακό λαό. Ἡ ΕΡΕΚ ἐπρόκειτο νά ἐκδώσει ἐπαναστατική προκήρυξη πρός τόν Κυπριακό λαό στίς 18 Ὀκτωβρίου 1931, ἀλλά τήν πρόλαβε τό διάγγελμα τοῦ Ν. Μυλωνά, ἡμ. 17 Ὀκτωβρίου 1931. Στελέχη τῆς ΕΡΕΚ κατηγορήσαν ἀργότερα τόν Ν. Μυλωνά ὅτι ἐπεδίωξε νά τούς προλάβει γιά νά ἠγηθεῖ αὐτός τοῦ ἀγώνα, ἀφοῦ ἡ πολιτική τῆς παραιτήσεως εἶχεν ἐπικρατήσει στό λαό. Μιά ἄλλη γνώμη θέλει τήν ἐνέργεια τοῦ Ν. Μυλωνά, ἀποτέλεσμα ἐπίδρασης τοῦ τότε Προξένου τῆς Ἑλλάδος στήν Κύπρο Ἀλέξη Κύρου, ὁ ὁποῖος εἶχε στενές σχέσεις μαζί του. Κατά τή δική μας ἄποψη, ἡ ἐνέργειά του ἦταν μάλλον ἀποτέλεσμα παραδοχῆς μᾶς ἀναγκαιότητας, ἄσχετα ἂν μέχρι πρό τιнос

εἶχε διαφορετική γνώμη. Ἡ ὅλη ἀτμόσφαιρα τοῦ Ὀκτωβρίου 1931 ὀδηγοῦσε, ἀναπόφευκτα, στήν παραίτηση τῶν βουλευτῶν, ἄσχετα ἂν αὐτό ἦταν ὀρθό ἢ λανθασμένο. Ἐκεῖνο τό ὁποῖο θά μπορούσε, ἴσως, νά καταλογισθῆ ἐναντίον τῆς ἐνέργειας τοῦ Ν. Μυλωνά εἶναι ὁ ὑπερβολικός ἐνθουσιασμός γιά ἕνα ἀγώνα ἀνυπακοῆς στίς κατοχικές Ἀρχές τελείως ἀνοργάνωτο, ἄκαιρο καί ἐξωπραγματικό.

Τήν Κυριακή 18 Ὀκτωβρίου 1931, ἡμέρα τῆς κυκλοφορίας τοῦ Διαγγέλματος τοῦ Νικοδήμου Μυλωνά ἐγινε ἡ πρώτη σ' ὅλη τήν Κύπρο δημόσια πολιτική ὁμιλία του σχετικά μέ τά γεγονότα αὐτά. Ἡ συγκέντρωση, ὀγκώδης καί ἐπιβλητική, ἐγινε στό «Σταυροδρόμ» τῆς Λάρνακος, ἐκεῖ ὅπου ἦταν καί τό οἶκημα τῆς Ἐθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας Λάρνακος. Ἀκολούθησε ἐπιβλητική πορεία στούς δρόμους τῆς πόλης, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Μητροπολίτη, ἡ ὁποία κατέληξε στή Μητρόπολη.

Στίς 20 Ὀκτωβρίου ὁ Ν. Μυλωνάς πῆγε στή Λεμεσό, γιά νά μιλήσει σέ συλλαλητήριο τῶν κατοίκων τῆς πόλης καί τῶν περιχώρων πού θά γινόταν στό στάδιο. Στήν εἴσοδο τῆς πόλης τοῦ ἐγινε ἐνθουσιώδης ὑποδοχή ἀπό πλήθη λαοῦ. Μετά τήν ἐνθουσιώδη ὁμιλία του στό στάδιο, τό πλήθος ξεχύθηκε στούς δρόμους τῆς Λεμεσοῦ τραγουδώντας πατριωτικά τραγούδια.

Τήν ἐπαύριο, 21 Ὀκτωβρίου, ἐγνώσθησαν στή Λευκωσία, ἀπό σχετικό τηλεγράφημα τοῦ πολιτευτῆ Λεμεσοῦ Ν. Κλ. Λανίτη πού τοιχοκολλήθηκε στήν Ἐμπορική Λέσχη τῆς Λευκωσίας, τά περί τῆς μεγαλειώδους συγκεντρώσεως τῆς Λεμεσοῦ. Αὐτό ὑπῆρξε τό ἔναυσμα γιά τόν ξεσηκωμό τοῦ λαοῦ τῆς Λευκωσίας καί τῶν περιχώρων. Ὑπό τόν συνεχή ἦχο τῶν κωδῶνων τῆς Φανερωμένης, πλήθη λαοῦ συγκεντρώθηκαν στήν περιοχή τοῦ ναοῦ ὅπου ἦταν καί ἡ Ἐμπορική Λέσχη. Στή συγκέντρωση μίλησαν διάφοροι πολιτικοί ἠγέτες καί ὁ οἰκονόμος τῆς Φα-

νερωμένης Διονύσιος Κυκκώτης. Τελικά, τό πλήθος, άσυγκράτητο, πορεύθηκε πρὸς τό Κυβερνεῖο, μέ σημαιοφόρο τὸν Διονύσιο Κυκκώτη, μέ τά γνωστά άποτελέσματα: τή βίαιη σύγκρουση μέ τό στρατό καί τήν Άστυνομία καί, τελικά, τήν πυρπόληση τοῦ Κυβερνεῖου.

Στίς 22 Ὀκτωβρίου ὁ λαὸς τῆς Λεμεσοῦ, μέ τήν ενθάρρυνση τοῦ Ν. Μυλωνά, παρεμπόδισε τή φόρτωση προμηθειῶν άπό τή δημοτική άγορά γιά τά βρετανικά στρατεύματα τῆς Λευκωσίας. Τελικά πλήθος λαοῦ κινήθηκε πρὸς τήν κατοικία τοῦ Διοικητοῦ τῆς πόλης, τήν ὁποία καί πυρπόλησε. Διαδηλώσεις καί συμπλοκές μέ τίς δυνάμεις άσφαλείας ἔγιναν καί στίς άλλες πόλεις καί κωμοπόλεις καί σέ πλείστα χωριά. Τό πρωί τῆς 23^{ης} Ὀκτωβρίου πέθανε στή Λευκωσία ὁ τραυματίας Ὀνούφριος Κληρίδης, ὁ πρῶτος νεκρὸς τοῦ ξεσηκωμοῦ. Νέες ταραχές ξέσπασαν πρὶν καί μετά τήν κηδεία του, τῆς ὁποίας προέστη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος Γ΄.

Στίς 23 Ὀκτωβρίου, ἔφθασε στή Λεμεσό τό βρετανικό πολεμικό Shropshire, άπό τό ὁποῖο άποβιβάστηκε ισχυρό ναυτικό άγημα, τμήμα τοῦ ὁποῖου τοποθετήθηκε ἔξω άπό τή Μητρόπολη. Πλήθος λαοῦ φοβούμενο σύλληψη τοῦ Μητροπολίτη, παρέμενε μέσα καί γύρω άπό τή Μητρόπολη καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς ἡμέρας, ἐνῶ πολλοί παρέμειναν καί τή νύχτα ἐκεῖ γιά κάθε ἐνδεχόμενο. Ἡ άπόφαση ὁμως γιά σύλληψη καί ἔξορία τοῦ Νικοδήμου Μυλωνά εἶχεν ἤδη παρθεῖ άπό τίς άγγλικές Ἀρχές. Ξημερώματα τῆς 24^{ης} Ὀκτωβρίου 1931, γύρω στίς 4.00-4.30 τό πρωί, ισχυρή στρατιωτική δύναμη περιέκλωσε αἰφνιδιαστικά τή Μητρόπολη. άφοῦ ἔσπασαν τήν πόρτα τῆς εισόδου καί εισώρμησαν μέσα άπομονώνοντας ὑπό τήν άπειλή τῶν ὄπλων ὅλους ὅσοι εἶχαν ἐκεῖ διανυκτερεύσει, άναζήτησαν τὸν Μητροπολίτη, ὁ ὁποῖος κοιμόταν. Ἐκεῖνος, άφοῦ ντύθηκε, ἐμφανίσθηκε κρατώντας τήν ποιμαντορική του ράβδο. Ὁ διοικητής τῆς Άστυνομίας τοῦ διάβασε τό ἔνταλμα σύλληψης καί ἔξορίας του: «... ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως συλλαμβάνεσθε. Ακολουθεῖτε».

Ὁ Ν. Μυλωνάς άπάντησε μέ μεγάλη συγκίνηση καί ὀργή: «Εἰς τήν θέσιν αὐτήν δέν μέ

άνεβίβασεν ὁ βασιλεὺς σας ἀλλά ὁ Θεὸς μου καί ὁ λαὸς μου. Δέν ὑποχωρῶ παρά πρὸ τῆς βίας». Μεταφέρθηκε άμέσως στήν άποβάθρα κι άπό ἐκεῖ στό πολεμικό Shropshire.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ πόλη πού άκόμη κοιμόταν ἡσυχῆ, άφυπνίσθηκε. Δύο φωτοβολίδες πού ριφθηκαν άπό τή στέγη τῆς Μητρόπολης άπό ἐθελοντές φρουροὺς τοῦ Μητροπολίτη, ἔδωσαν τό σύνθημα τοῦ συναγεροῦ. Ὁ λαὸς τῆς Λεμεσοῦ άφυπνίσθηκε ξαφνικά άπό τίς κωδωνοκρουσίες ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πόλης. Ἐνα ὀργισμένο πλήθος συγκεντρώθηκε σύντομα γύρω άπό τή Μητρόπολη, κι ἐπιτέθηκε μέ πέτρες ἐναντίον τοῦ άστυνομικοῦ άποσπάσματος πού φρουροῦσε τό κτίριο. Ἡ Άστυνομία, τελικά, ἄνοιξε πῦρ μέ άποτέλεσμα τό θανάσιμο τραυματισμό ἑνός καί ἑλαφρότερα άλλων.

Τήν ἐπαύριο Κυριακή 25 Ὀκτωβρίου ὁ λαὸς τῆς Λεμεσοῦ κήδευσε τό νεκρὸ μέ τίς ἀνάλογες πατριωτικές ἐκδηλώσεις. Τό πλήθος πού συνόδευε τό νεκρὸ, ἀντικρῦζοντας στή θάλασσα τό βρετανικό πολεμικό πού κρατοῦσε φυλακισμένο τὸν Ἐπίσκοπό του, σταμάτησε, καί μέ τίς σημαίες κεκλιμένες ἔψαλλε τὸν ἐθνικό ὕμνο, τὸν ὕμνο τῆς Ἐλευθερίας. Ἦταν ὁ τελευταῖος άποχαιρετισμὸς τοῦ ποιμνίου πρὸς τὸν Ποιμένα του!... Τό άπόγευμα ἐπεβλήθη κατ' οἶκον περιορισμὸς στήν πόλη κι ἄρχισαν οἱ συλλήψεις.

Ἐν τῷ μεταξύ μόλις ἐγνώσθη ἡ σύλληψη τοῦ Ν. Μυλωνά, ξέσπασαν σ' ὅλη τήν Κύπρο νέες διαδηλώσεις καί ταραχές. Τήν Κυριακή 25 Ὀκτωβρίου συνελήφθη, μέ σκοπὸ νά ἔξορισθῆ, καί ὁ Μητροπολίτης Κυρηνείας Μακάριος. Ἐκτὸς άπό τίς πολυάριθμες συλλήψεις άπλῶν πολιτῶν, συνελήφθησαν καί ἔξορίσθησαν συνολικά δέκα πολιτικοὶ ἡγέτες τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου: Οἱ Μητροπολίτες Κιτίου καί Κυρηνείας, Νικόδημος Μυλωνάς καί Μακάριος Μυριανθεὺς, ὁ οἰκονόμος τῆς Φανερωμένης Διονύσιος Κυκκώτης, οἱ βουλευτὲς Θ. Θεοδότου, Θ. Τσαγγαρίδης, Σάββας Λοϊζίδης, Θ. Κολοκασίδης καί Γ. Χατζηπαύλου, καί δύο ἡγετικά στελέχη τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Κύπρου, οἱ Χ. Βατυλιώτης καί Κ. Χριστοδουλίδης (Σκελέας). Λίγο ἀργότερα προστέθηκε κι ὁ βουλευτὴς Λ/σοῦ Ν. Κλ. Λανίτης.

Θεΐες Λειτουργίες καί Χοροστασίες

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσού κ. Ἀθανασίου

ΤΡΙΤΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Λεμεσού κ. Ἀθανάσιος τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίας Τριάδος Λεμεσού.

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία τῶν Θεοφανείων στόν Καθεδρικό ναό Ἁγίας Νάπας Λεμεσού. Μετά τό πέρας τοῦ Ἀγιασμοῦ ἐν πομπῇ κατευθύνθηκε στήν ἀποβάθρα τοῦ παλαιοῦ λιμανιοῦ τῆς Λεμεσού, ὅπου ἔγινε ὁ καθιερωμένος ἀγιασμός τῶν ὑδάτων καί ἡ κατάδυση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Τό βράδυ, μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων μέ τό παλαιό ἡμερολόγιο, τέλεσε τή Θεία Λειτουργία κατά τή διάρκεια ἀγρυπνίας γιά τοὺς ῥωσόφωνους χριστιανούς πού διαμένουν στήν πόλη μας, στό παρεκκλήσιο τοῦ Φιλανθρώπου Χριστοῦ στό Ζακάκι.

ΣΑΒΒΑΤΟ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίας Ζώνης τῆς κοινότητος Ἀπαισιᾶς, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας χειροτόνησε εἰς διάκονον τόν κ. Δημήτρη Κωνσταντινίδη.

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν ἱερό ναό Ἁγίου Προκοπίου στό Μετόχιο τῆς ἱεράς μονῆς Παναγίας τοῦ Κύκκου στή Λευκωσία, συλλειτουργούντων τῶν Μητροπολιτῶν Λαγκαδᾶ κ. Ἰωάννου καί Κηφισίας κ. Κυρίλλου.

ΠΕΜΠΤΗ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία Πολυαρχιερατικοῦ ἔσπερινοῦ στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς, συγχοροστατούντων τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Καρπασίας κ. Χριστοφόρου, Μεσαορίας κ. Γρηγορίου καί Ἀμαθούντος κ. Νικολάου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Τήν ἡμέρα αὐτή, κατά τήν ὁποία ἄγει τά ὀνομαστήριά του, προεξήρχε Ἀρχιερατικοῦ

Συλλεΐτουργοῦ στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς, συλλειτουργούντων τοῦ Σεβασμωτάτου Μητροπολίτου Βόστρων κ. Τιμοθέου καί τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Ἀμαθούντος κ. Νικολάου καί Λήδρας κ. Ἐπιφανίου. Κατά τή διάρκεια τῆς ἡμέρας ὁ ἑορτάζων Μητροπολίτης Λεμεσού δέχθηκε τίς εὐχές μελῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλης καθώς καί πλήθους πιστῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Λεμεσού συλλειτουργούντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κυρηνείας κ. Χρυσοστόμου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν Μητροπολιτικό ναό τοῦ Σωτήρος στή Λάρνακα, προϊσταμένου τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κιτίου κ. Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος ἤγε τά ὀνομαστήριά του, συλλειτουργούντων τῶν Σεβασμωτάτων Μητροπολιτῶν Ζιμπάμπουε κ. Σεραφεῖμ, Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρου, Βόστρων κ. Τιμοθέου καί Κωνσταντίας κ. Βασιλείου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Ἀνδρέου Χαράκη Λεμεσού.

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία κατά τή διάρκεια ἀγρυπνίας στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Ὑποδέχθηκε τήν τιμία κάρα τοῦ Ὁσίου Δαυΐδ τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ στόν ἱερό ναό Θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης. Στή συνέχεια τέλεσε τά θυρανοίξια τοῦ ἱεροῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου Τσαλίκη, πού βρίσκεται στόν ἐν λόγῳ ναό.

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή

Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου

Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Χα-
ραλάμπους τῆς κοινότητας Ἐρήμης.

ΠΕΜΠΤΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στόν Μητρο-
πολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Κα-
θολικῆς.

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Συμμε-
τέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν
ιερό ναό Ἁγίου Νεοφύτου, συλλειτουρ-
γοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου
Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου, κατά τή διάρκεια
τοῦ ὁποίου χειροτόνησε εἰς διάκονον τόν κ.
Θεοχάρη Ψάλιο.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ
ἔσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό
τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος τῆς κοι-
νότητας Μοναγρουλίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή
Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Παναγίας
τῆς κοινότητας Λάνιας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Συμμετέ-
σχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν ἱερό
ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, συλ-
λειτουροῦντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητρο-
πολίτου Μόρφου κ. Νεοφύτου.

ΤΡΙΤΗ 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή
Θεία Λειτουργία κατά τή διάρκεια ἀγρυπνί-
ας στήν ἱερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα
Ποταμοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία
Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου
Λουκά τῆς κοινότητας Κολοσσίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία
Λειτουργία στόν ἱερό ναό Παναγίας Γαλα-
κτοτροφούσης τῆς κοινότητας Δωροῦ.

ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία
Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Τιμίων
Δώρων στήν ἱερά μονή Παναγίας Τρικουκ-
κιάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ: Χοροστάτη-
σε καί ἀνέγνωσε τήν Α' Στάση τῶν Χαιρε-
τισμῶν πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο στόν
ιερό ναό Παναγίας Τριχερούσας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία
Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου
Κάτω Πολεμιδιῶν.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ κα-
τανυκτικοῦ ἔσπερινου στόν Μητροπολιτικό
ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ: Χοροστά-
τησε καί ἀνέγνωσε τή Β' Στάση τῶν Χαιρε-
τισμῶν πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο στόν
ιερό ναό Ἁγίου Γεωργίου Φραγκοῦδη Λε-
μεσοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία
Λειτουργία στόν ἱερό ναό Εὐαγγελισμοῦ
τῆς Θεοτόκου τῆς κοινότητας Λόφου.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ κα-
τανυκτικοῦ ἔσπερινου στόν Μητροπολιτικό
ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

ΔΕΥΤΕΡΑ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία
Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα καθεδρικό
ναό Ἁγίας Νάπας Λεμεσοῦ καί ἀκολούθως
προεξήρχε Δοξολογίας μέ τήν εὐκαιρία τῆς
ἐπετείου τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας τῆς
25ης Μαρτίου 1821.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ: Χοροστάτη-
σε καί ἀνέγνωσε τήν Γ' Στάση τῶν Χαιρε-
τισμῶν πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο στόν
ιερό ναό Προφήτου Ἡλιοῦ Ποταμοῦ Γερ-
μασόγειας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία
Λειτουργία στόν ἱερό ναό Τιμίου Σταυροῦ
Συνοικισμοῦ Πάνω Πολεμιδιῶν.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ κα-
τανυκτικοῦ ἔσπερινου στόν Μητροπολιτικό
ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

Θεΐες Λειτουργίες καί Χοροστασίες

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθούντος κ. Νικολάου

ΤΡΙΤΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος κ. Νικόλαος συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν Μητροπολιτικό ναό Ἁγίου Γεωργίου Παραλιμνίου μέ τήν εὐκαιρία τῶν ὀνομαστηρίων τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κωνσταντίας καί Ἀμμοχώστου κ.Βασιλείου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεΐα Λειτουργία στόν ἱερό ναό Θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης παρά τόν Ἅγιο Τύχωνα.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Τιμίου Προδρόμου τῆς κοινότητας Ἄγρου.

ΔΕΥΤΕΡΑ 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεΐα Λειτουργία στήν ἱερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεΐα Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ.

ΠΕΜΠΤΗ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεΐα Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἀντωνίου.

Συγχοροστάτησε μέ ἄλλους Ἀρχιερεῖς κατά τή διάρκεια τοῦ ἔσπερινου στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς, χοροστατοῦντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς, μέ τήν εὐκαιρία τῶν ὀνομαστηρίων τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν Μητροπολιτικό ναό τοῦ Σωτήρος στή Λάρνακα, προεξάρχοντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κιτίου κ. Χρυσοστόμου, μέ τήν εὐκαιρία τῶν ὀνομαστηρίων του.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ὑπαπαντῆς τῆς κοινότητας Πεντακώμου.

ΣΑΒΒΑΤΟ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεΐα Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ὑπαπαντῆς τῆς κοινότητας Πεντακώμου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεΐα Λειτουργία στόν ἱερό ναό Παναγίας Χρυσοπλατυτέρας τῆς κοινότητας Παραμύθας.

ΤΡΙΤΗ 5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου στό πανηγυρίζον παρεκκλήσιο Ἁγίου Φωτίου.

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Χαράλαμπος τῆς κοινότητας Ἐρήμης.

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεΐα Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου τῆς κοινότητας Ἄλασσας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεΐα Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νεοφύτου, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας χειροτόνησε σέ διάκονο τόν κ. Θεοχάρη Ψάλιο.

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: Τέλεσε τή

Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καί Μαρτίου

Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ τῆς κοινότητας Πελενδρίου.

18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ - 1 ΜΑΡΤΙΟΥ: Ἀπό τίς 18 Φεβρουαρίου μέχρι καί τήν 1η Μαρτίου κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κινσάσας κ.Νικηφόρου καί μέ ἀφορμή τήν ἐνθρόνιση τοῦ νέου Μητροπολίτου Κανάγκας κ. Θεοδοσίου, πραγματοποίησε ταξίδι στή Δημοκρατία τοῦ Κογκό, συνοδευόμενος ἀπό τόν πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδριτή Χρυσόστομο. Κατά τήν ἐκεῖ παρουσία του, συνόδευσε τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικής κ.κ. Θεόδωρο σέ διάφορα ἱεραποστολικά κέντρα καί συμμετέσχε σέ Πατριαρχικά Συλλεΐτουργα στή Μητρόπολη Κινσάσας καί τή νεοσύστατη Μητρόπολη Κανάγκας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου Ὑψωνα.

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς κοινότητας Ἐπισκοπῆς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ: Χοροστάτησε καί ἀνέγνωσε τήν Α' Στάση τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο στόν ἱερό ναό Παναγίας Γλυκιώτισσας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Παναγίας Χρυσαιφυλιώτισσας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ: Χοροστάτησε καί ἀνέγνωσε τή Β' Στάση τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο στόν ἱερό ναό Παναγίας Ἰαματικῆς τῆς κοινότητας Ἀρακαπᾶ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Θεοδώρου

τοῦ Τήρωνος τῆς κοινότητας Μοναγρουλίου.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς κοινότητας Λόφου.

ΔΕΥΤΕΡΑ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Παναγίας Εὐαγγελίστριας Κάτω Πολεμιδιῶν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ: Χοροστάτησε καί ἀνέγνωσε τήν Γ' Στάση τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο στό παρεκκλήσιο Ἁγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάτου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Τιμίου Σταυροῦ τῆς κοινότητας Ἀκρωτηρίου.



ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ



Τήν 1η Ιανουαρίου ημέρα τής έορτής τής Περιτομής τού Κυρίου και τής μνήμης τού Μεγάλου Βασιλείου, ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Άθανάσιος τέλεσε τή Θεία Λειτουργία και κήρυξε τόν θείο λόγο στόν ιερό ναό Άγίας Τριάδος. Στή συνέχεια τελέστηκε ή Δοξολογία για τό νέο έτος και ή κοπή τής βασιλόπιτας στήν αίθουσα τού ναού. Μεταξύ τών παρευρισκομένων ήταν και ό Δήμαρχος Λεμεσού κ. Νίκος Νικολαΐδης.

Έορτάστηκε και φέτος στή Μητρόπολή μας ή Δεσποτική έορτή τών Θεοφανείων. Έπίκεντρο τών έορτασμών ήταν ό Καθεδρικός ναός Άγίας Νάπας, στόν όποίο λειτούργησε ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Άθανάσιος. Στή Θεία Λειτουργία και στήν άκολουθία τού Μεγάλου Άγιασμού παρέστησαν ό Δήμαρχος Λεμεσού κ. Νίκος Νικολαΐδης, στρατιωτικοί και έκπρόσωποι τής άστυνομίας και άλλοι έπίσημοι.

Ό Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Άμαθούντος κ. Νικόλαος λειτούργησε και τέλεσε τόν Άγιασμό τών Θεοφανείων στόν ιερό ναό Άγίας Άννης και Άγίου Στυλιανού στόν Άγιο Τύχωνα. Λόγω τών άσχημων καιρικών συνθηκών φέτος δέν κατέστη δυνατή ή τελετή ρίψης τού Τιμίου Σταυρού στή θάλασσα.



Τή Δεσποτική έορτή τών Χριστουγέννων έόρτασαν στίς 7 Ίανουαρίου οί Ρωσόφωνοι άδελφοί μας, πού διαμένουν στή Λεμεσό. Τό βράδυ τής 6ης πρός 7ην Ίανουαρίου στό Παρεκκλήσιο του Φιλανθρώπου Χριστού στό Ζακάκι τελέστηκε άγρυπνία προεξάρχοντος του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Άθανασίου και συλλειτουργούντων: του Πανοσιολογιωτάτου Πρωτοσυγγέλλου τής Μητροπόλεως μας Αρχιμανδρίτου Ίσαάκ, του Πρωτ. Ροναλίαεν Ραβελ, του Πρωτ. Σάββα Μιχαηλίδη, του Ίερομ. Βαρνάβα και του Ίεροδ. Παύλου. Στο τέλος τής άγρυπνίας ο Πανιερώτατος άπηύθυνε σύντομο χαιρετισμό και ευχήθηκε σε όλους χρόνια πολλά και ευλογημένα.



Μέσα σε πανηγυρικό κλίμα τελέστηκε τό άπόγευμα τής Πέμπτης 17 Ίανουαρίου, στον Μητροπολιτικό ιερό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικής, ο έόρτιος Αρχιερατικός έσπερινός με τήν ευκαιρία τής μνήμης του εν άγίοις πατρός ήμών Άθανασίου του Μεγάλου, Πατριάρχου Άλεξανδρείας. Του Πολυαρχιερατικού έσπερινού προεξήρχε ο Πανιερώτατος



Μητροπολίτης μας κ. Αθανάσιος συγχοροστατούντων τών Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Καρπασίας κ. Χριστοφόρου, Μεσαορίας κ. Γρηγορίου καί Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου. Στόν ἑσπερινό συμμετεῖχε πλειάδα ἱερέων ἀπό τή Μητροπολιτική περιφέρεια Λεμεσοῦ ἀλλά καί ἀπό ἄλλες περιοχές τῆς Κύπρου. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ὁ Πανιερώτατος χειροθέτησε εἰς ἀναγνώστη τόν Ἰωάννη Νικολαΐδη.



Τὴν κυριώνυμο ἡμέρα, κατὰ τὴν τελεσθεῖσα πανηγυρική Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ ἑορτάζοντος Μητροπολίτου μας, συλλειτουργήσαν ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Βόστρων κ. Τιμόθεος Ἐξαρχος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, καθώς καί οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος καί Λήδρας κ. Ἐπιφάνιος, ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μαχαιρᾶ. Στῆ Θεία Λειτουργία συμμετείχαν Ἠγούμενοι τῶν Μονῶν τῆς Μητροπόλεώς μας, καθώς καί ἄλλοι ἱερεῖς.

Τά ἀναλόγια κόσμησε ἐπαξίως ἡ χορωδία τῆς Μητροπόλεώς μας «Ρωμανός ὁ Μελωδός», ὑπὸ τῆ διεύθυνση τοῦ Πρωτ. Νικόλαου Λυμπουριδῆ.

Τόν Πανηγυρικό τῆς ἡμέρας ἐκφώνησε ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης τῆς Μητροπόλεώς μας, π. Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος μέ γλαφυρό τρόπο ἀναφέρθηκε στόν βίο τοῦ Ἁγίου Αθανασίου. Στῆ Θεία Λειτουργία παρευρέθησαν ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεώς μας κ. Νίκος Νικολαΐδης, Δημοτικοί σύμβουλοι, ἐκπρόσωποι τοῦ Στρατοῦ καί τῆς Ἀστυνομικῆς Διεύθυνσης Λεμεσοῦ, σημαιοφόροι μαθητές ἀπό ὅλα τά σχολεῖα τῆς πόλεώς μας, ἄλλοι ἐπίσημοι καί πλήθος κόσμου.

Κατὰ τὴν παράδοση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας, τό πρόσωπο τῆς μητέρας τιμᾶται κατὰ τὴν ἑορτή τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου μας. Ὅπως ἡ Παναγία Μητέρα μας προσέφερε τόν Υἱό της γιά νά τόν ἀφιερῶσει στόν Θεό ἔτσι καί κάθε χριστιανή μητέρα ἔχοντας ὡς παράδειγμα τὴν Παναγία, πρέπει νά ὀδηγεῖ τά παιδιά της στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μας. Οἱ Ὁρθόδοξοι ἐνοριακοὶ Σύνδεσμοι Γυναικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας διοργάνωσαν γιά ἄλλη μιά χρονιά, τὴν Κυριακή 3 Φεβρουαρίου, τὴν καθιερωμένη ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στῆ Μητέρα. Ἡ ἐκδήλωση ἄρχισε μέ τὴν ἀκολουθία τοῦ





Ἐσπερινού στον Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικής καί συνεχίστηκε στην αίθουσα ἐκδηλώσεων τῆς Μητροπόλεως, πού βρίσκεται στον περίβολο τοῦ ναοῦ. Τούς παρευρισκομένους καλωσόρισε ἡ Πρόεδρος τῶν Ὁρθοδόξων Συνδέσμων Γυναικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας, πρεσβυτέρα κ. Σοφία Βοσκού. Ὁμιλήτρια στήν ἐκδήλωση ἦταν ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἡρακλειδίου, μέ θέμα: «Ἡ Μακαριστή Γερόντισσα Χαριθέα». Στή συνέχεια προβλήθηκε μικρό ἀφιέρωμα γιά τή μακαριστή Γερόντισσα. Τήν ὅλη ἐκδήλωση ἔκλεισε μέ τόν πατρικό του λόγο ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος. Τή γενική ἐπιμέλεια τῆς ἐκδήλωσης εἶχαν ὁ Πανοσιολογιώτατος Πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεώς μας Ἀρχιμ. Ἰσαάκ καί ὁ Ἀρχιμ. Χρυσόστομος. Τό πρόγραμμα παρουσίασε ἡ πρεσβυτέρα κ. Κυριακή Μιχαηλίδου.



Τήν Παρασκευή 8 Φεβρουαρίου, ἡ Μητρόπολή μας εἶχε τήν εὐλογία νά ὑποδεχτεῖ τήν τιμία καί χαριτόβρυτη κάρα τοῦ Ὁσίου Δαυΐδ τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ, πού φυλάσσεται στήν Ἱερά Μονή Ὁσίου Δαυΐδ τοῦ Γέροντος στή νήσο Εὐβοία Ἑλλάδος, στον ἱερό ναό τῶν Θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης. Τήν τιμία κάρα ὑποδέχτηκε ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος. Στή συνέχεια τελέστηκαν τά Θυρανοίξια τοῦ Παρεκκλησίου τοῦ Ὁσίου Ἰακώβου τοῦ

έν Εύβοία, τό όποίο βρίσκειται στό ύπόγειο τοῦ ναοῦ καί ἀκολούθως τελέστηκε Ἀρχιερατική ἱερά ἀγρυπνία προεξάρχοντας τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου. Κατά τή διάρκεια τῆς ἀγρυπνίας ἔψαλλε ἡ βυζαντινή χορωδία τῆς Μητροπόλεως μας «Ρωμανός ὁ Μελωδός».



Μέ λαμπρότητα ὑποδέχτηκε ἡ Μητρόπολή μας τό ἱερό λείψανο τῆς Ἁγίας Ματρώνας τῆς Ρωσίδας τῆς Ἀομμάτου καί Θαυματουργοῦ, τό βράδυ τῆς Παρασκευῆς 22 Φεβρουαρίου, στόν ἱερό ναό Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Μονοβόλικου. Τό ἱερό λείψανο προσκόμισε ὁ Πανοσιολογιώτατος Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος καί τό ὑποδέχτηκε ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ταμασοῦ καί Ὁρεινῆς



κ. Ἡσαΐας. Μετά τήν ὑποδοχή ἀκολούθησε Ἀρχιερατικός ἑσπερινός χοροστατοῦντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ταμασοῦ κ. Ἡσαΐα καί στή συνέχεια πανηγυρική ἱερά ἀγρυπνία προεξάρχοντας τοῦ Πανοσιολογιώτατου Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Νέας Ἰωνίας Ἀρχιμ. Ἐπιφανίου.





Ἐορτάστηκε πανηγυρικά ἡ μεγάλη Θεομητορική ἐορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καί ἡ Ἐθνική Παλιγγενεσία τοῦ 1821 στή Μητρόπολή μας. Κατά τήν ἡμέρα αὐτή τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία στόν Καθεδρικό ἱερό ναό Ἁγίας Νάπας, προεξάρχοντας τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Ἀθανασίου. Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἀκολούθησε πανηγυρική Δοξολογία γιά τήν ἐπέτειο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821, τῆς ὁποίας προέστη ὁ Πανιερώτατος. Παρέστησαν μεταξύ ἄλλων ὁ Ὑπουργός Δικαιοσύνης καί Δημόσιας Τάξης κ. Ἰωνάς Νικολάου ἐκ μέρους τῆς κυβέρνησης, Δήμαρχοι τῆς πόλεως καί ἐπαρχίας μας, πολιτειακοί ἄρχοντες, βουλευτές, ἐκπρόσωποι τοῦ Στρατοῦ καί τῆς Ἀστυνομίας. Τόν πανηγυρικό τῆς ἡμέρας ἐκφώνησε ὁ Δρ. Ἀνδρέας Μάνος.



Ἀκολούθησε πομπή πρός τό Μνημεῖο Ἡρώων στήν ὁμώνυμη πλατεία, ὅπου κατατέθηκαν στεφάνια ἀπό τόν Πανιερώτατο, τούς ἐπίσημους, κόμματα καί ὀργανώσεις.

Οἱ ἐορτασμοί γιά τήν Ἐθνική ἐπέτειο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης κορυφώθηκαν μέ τήν καθιερωμένη μαθητική παρέλαση, τόν χαιρετισμό τῆς ὁποίας δέχτηκε ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος λειτούργησε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό Παναγίας Εὐαγγελίστριας στά Κάτω Πολεμίδια.

Μέσα στά πλαίσια τῶν ἐορτασμῶν γιά τά 1400 χρόνια ἀπό τή μακαρία κοίμησι τοῦ Πολιοῦχου Ἁγίου τῆς πόλεως μας, ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Ἐλεήμονα, ἡ Μητρόπολή μας πραγματοποιεῖ κατά τό τρέχον ἔτος ποικίλες λατρευτικές καί ἄλλες ἐκδηλώσεις, θεολογικά συνέδρια, ὁμιλίες κ.ἄ. πρός τιμή του. Στό πλαίσιο αὐτό, Ἀρχιερεῖς, μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τελοῦν σέ διάφορες Κυριακές τοῦ ἔτους



Θεία Λειτουργία στὸν ὁμώνυμο ἱερό ναό καί κηρύττουν τὸν θεῖο λόγο πρὸς τὸ εὐσεβές ἐκκλησίασμα, συλλειτουργοῦντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Ἀθανασίου. Τὴν Κυριακὴ 20 Ἰανουαρίου, τῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηναίας κ. Χρυσόστομος.

Ἀπὸ τὴν 18 Φεβρουαρίου μέχρι καί τὴν 1η Μαρτίου κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κινσάσας κ. Νικηφόρου καί μέ ἀφορμὴ τὴν ἐνθρόνιση τοῦ νέου Μητροπολίτου Κανάγκας κ. Θεοδοσίου, πραγματοποίησε ταξίδι στὴ Δημοκρατία τοῦ Κογκό, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη Χρυσόστομο.



ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΕΣ ΝΕΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

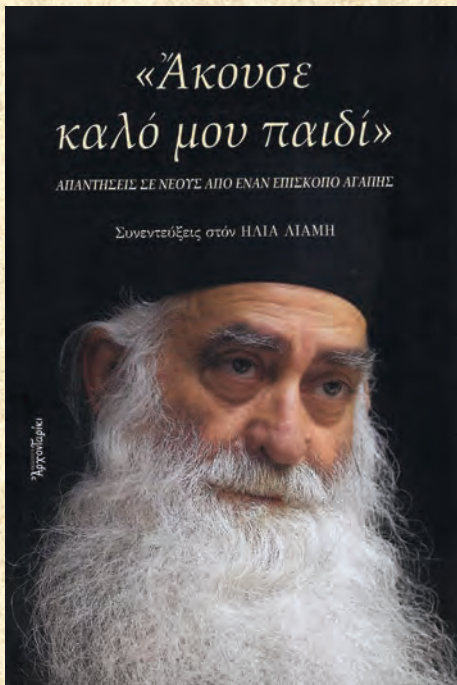
Τὸ Σάββατο 12 Ἰανουαρίου, τελέστηκε ἡ εἰς διάκονο χειροτονία τοῦ κ. Δημητρίου Κωνσταντινίδη στὸν ἱερό ναό Ἁγίας Ζώνης στὴν κοινότητα Ἀπαισιᾶς. Τοῦ ὁρθρου καί τῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας χειροτόνησε τὸν νέο διάκονο, πού θά διακονεῖ στὸν ἱερό ναό Ἁγίας Νάπας Λεμεσοῦ.



Τὸ Σάββατο 16 Φεβρουαρίου, σέ Ἀρχιερατικό Συλλειτουργο στὸν ἱερό ναό Ἁγίου Νεοφύτου τοῦ συνοικ. Ἀρχ. Μακαρίου, προεξάρχοντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Ἀθανασίου καί συλλειτουργοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου, τελέστηκε ἡ εἰς διάκονο χειροτονία τοῦ κ. Θεοχάρη Ψάλιου, ὁ ὁποῖος θά διακονεῖ στὸν ἱερό ναό Ἁγίου Νεοφύτου.



ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ



«ΑΚΟΥΣΕ ΚΑΛΟ ΜΟΥ ΠΑΙΔΙ»

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΝΕΟΥΣ

ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟ ΑΓΑΠΗΣ

Του Ήλία Λιαμή

Τό βιβλίο καταγράφει ερωτήματα νέων καί ἐφήβων, ὅπως διατυπώθηκαν στόν μακαριστό Μητροπολίτη Σισσανίου καί Σιατίστης Παῦλο. Οἱ ἀπομαγνητοφωνημένες ἀπαντήσεις διασώζουν τήν ἐμπειρία καί τό χάρισμά του νά ἐπικοινωνεῖ μέ τούς νέους, ἀλλά καί τή φλογερή ἀγάπη, ὅπως ἐκδηλωνόταν κάθε φορά πού ἀπευθυνόταν σ' ἐκείνους!

Ἐκεῖνοι τόν ρωτοῦν μέ ὄλο τόν νεανικό τους αὐθορμητισμό κι ἐκεῖνος ἀπαντᾷ μέ ἀπλότητα, ἀμεσότητα καί βάθος, πού θυμίζει τό ὕφος καί τό ἦθος φωτισμένων γεροντάδων, παλαιῶν καί συγχρόνων. Μέσα ἀπό συνεντεύξεις πού συντόνισε καί κατέγραψε ὁ Ἡλίας Λιαμής, μαθητεύουμε κι ἐμεῖς στόν τρόπο προσέγγισης παιδιῶν,

ἐφήβων καί νέων, πού συχνά «τούς χάνουμε», χωρίς νά ξέρουμε τό «γιατί».

Ἕνα βιβλίο συνάντησης τῶν νέων μέ τήν ὀρθόδοξη πνευματικότητα, μέ ὀδηγό ἕνα μακαριστό Ἐπίσκοπο, πού ἀγάπησε μέ ὄλη του τήν καρδιά τόν Θεό καί τή νέα γενιά!

«Ἄνθρωπος πού δέν εἶναι ταπεινός

δέν μπορεῖ νά ἀγαπήσει

Ἐπίσκοπος Ἱακώβος Τσαλίκης, ὅπως τόν ἔζησα»

Τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σισσανίου καί Σιατίστης Παύλου

Τό βιβλίο ἀποτελεῖ μία συνέντευξη τοῦ συγγραφέα, στήν ὁποία περιγράφει τήν προσωπικότητα, τό ἦθος καί τήν πνευματικότητα τοῦ Ἁγίου, ὅπως ὁ ἴδιος εἶχε τήν εὐλογία νά βιώσει κοντά του. Ὁ Ἅγιος Ἱακώβος ζοῦσε τήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ, ἔδειχνε ἀπίστευτη ὑπακοή ἐν παιδείᾳ καί νοουθεσίᾳ Κυρίου καί ἡ μοναχική του ζωή ἦταν ὄλη μία προσευχή. Ὡστόσο, ἡ ταπείνωση ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἀνθρώπων ἦταν τό στοιχεῖο πού τοῦ ἄνοιξε τόν δρόμο γιά τήν Ἀγιοκατάταξή του.

Ὁ Σεβασμιώτατος μοιράστηκε μέ τό κοινό προσωπικές στιγμές καί περιστατικά μέ τόν Ἅγιο, τά ὁποία σημάδεψαν τή ζωή καί τήν πνευματική του πορεία, εὐγνωμόνωντας τόν Θεό πού ἔφερε τόν Ἅγιο στόν δρόμο του, καί τόν ἀξίωσε νά γίνει μάρτυρας τοῦ παραδείγματός του καί τῆς ἀγίας ζωῆς του.





ISSN 1986 - 1737